

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. — Szerkesztő: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és terjesztése nyomdai és postai felügyelet alatt. Megjelentik a közérdeket szolgálóan.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévente 210. Havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Hónaponta 5 Lej. (Bucarestben 50 ban félár.) Hirdetések tarifa szerinti.

49-ik évfolyam, 210. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Kedd, 1933. szeptember 19

Titulescu súlyos kritikája Olaszországról és a belpolitikáról

Döntő vita Jeftics és Titulescu között a kisantant politikájáról — A kisantant-államszövetség összejövetele Sinaiban — Nyilatkozat a szabadkai tárgyalásokról és a külpolitika eseményeiről — Titulescu nem akar hallani a belpolitikáról —

A külügyminiszter fontos tárgyalásai Sinaiban

Kánya magyar külügyminiszter tanácskozásai után, diplomáciai világ érdeklődése most egy újabb megbeszélés felé irányul, amelyet Titulescu román külügyminiszter tartott Jeftics jugoszláv külügyminiszterrel és amelynek az kölcsönöz különösebb jelentőséget, hogy azon — állítólag — döntő módon vitatták meg a kisantant államok közeli politikáját. A találkozó Szabadkán folyt le, ahova Titulescu vasárnap reggel 7 óra 40 perckor érkezett. A megbeszélések két óra hosszat tartottak és azok lefolyása után Jeftics külügyminiszter szalonkocsijában ebédet adott Titulescu tiszteletére. Délután a két külügyminiszter a következő hivatalos kommunikét adta ki:

— Szabadkai találkozásunk alkalmán nyújtott arra, hogy nézeteinket az általános európai helyzettel kapcsolatos legutóbbi eseményekről kicseréljük. Mint mindig, ezuttal is a leglőkétezebb összhang jutott véleményeinkben kifejezésre. Ezeket a megbeszéléseket Benes csehszlovák külügyminiszterrel a kisantant államszövetség második szokásos összejövetelén folytatjuk. Ezt az összejövetelt szeptember 25-én tartjuk meg Sinaiban s nem Genfben, mint ahogyan azt júniusban terveztük.

Az orosz szerződés aláírásáról

A román külügyminiszter Nagyikindán át Románia felé folytatta útját és a vonaton nyilatkozott: az elébe utazott újságíróknak. Titulescu kijelentette, hogy külpolitikai kérdésekről szívesen beszél, de a belpolitikáról nem is akar hallani. A belpolitikára legfeljebb csak pénzügyi vonatkozásokban érdeklő.

— Az orosz szerződés aláírása megelégedéssel tölt el — mondotta Titulescu. — Erősen kell bírálnom azonban Olaszország külpolitikáját, amely elsősorban a reklámot tartja szem előtt. Nem tetszenek nekem Dollfuss, Gömbös és Kánya nagy garral bejelentett és végrehajtott utazásai. A közvélemény egyenként is tulnag jelentőséget tulajdonít a miniszterek utazásának.

Arra a kérdésre, hogy a közeljövőben Romába utazik-e, a külügyminiszter azt felelte, hogy nem.

— Nem akarom a dobostorta szerepét játszani — mondotta.

— Hogyan éri ezt?

— Ugy, hogy az egyik tartaréteg Dollfuss, a másik Gömbös, a harmadik ki tudja, kicsoda. Nem akarok én is ilyen réteg lenni. Másodszor azért sem megyek, mert nem akarom magam kiténni annak, hogy az állomáson csak a polgármester vagy alpolgármester fogadjon.

„Szolidáris vagyok a kormány pénzügyi politikájával“

A külügyminiszter dicsőretekkel adózott Benes egyik cikkének, amely az Adevauiában jelent meg és amely szerint Európa átmensz állapotban van és nagy szociális átalakulások előtt áll, amelyeknek komoly következményei lesznek. Herriot oroszországi látogatásáról kijelentette, hogy az egyetlen kézzelfogható eredménye ennek a látogatásnak az, hogy Franciaország és Oroszország között megjelent a kereskedelmi kapcsolat.

Titulescu ezután ezeket mondta:

— Locarno után 1932. februárjától kezdve egészen a mai napig Európa az izgalom állandó állapotában él.

A külügyminiszter belpolitikai álláspontja a következő:

— Szolidáris vagyok Madgearu és a kormány pénzügyi politikájával. Szeretnék minél tovább az országban maradni, de a leszerelési konferenciára és október közepén Ankarába kell mennem. Vaida jó politikus, aki jól ismeri a régi politikát. Ami a sinaiai konferenciát illeti, a közép-európai problémákkal és a Dunamedence államainak kérdéseivel, továbbá a kisantantnak a leszerelés kérdésében vallott felfogásával foglalkozik. Egyben megcátozhatom azt a hírt, hogy Benes dr. Rómába megy. A csehszlovák külügyminiszter nem látogat el az olasz fővárosba.

— Szörénymegyében részleges választások lesznek. Nem jelölteti-e magát?

— Nem. Továbbra is tisztviselő akarok lenni. Megválasztásom két embert tenne szarancságnak és azt, akit kibuktattam.

— Lehetségesnek tartja-e, hogy a román kormánypolitikában jobboldali elvek érvényesüljenek?

Rádióban beszélt Károly király

„Románia a fejlődés útján van,“ — mondotta a király. — Ki kell küszöbölni az önző szempontokat

Bucurestiből jelentik: A bucaresti rádióállomás nagy eseménye volt vasárnap II. Károly király rádió-beszéde, amelyet a magasabb szempontokból vett nemzeti propaganda céljából bevezetett „A nemzet órája“ című rádió előadás-sorozat megnyitójául, este nyolc órai kezdettel adott elő. A rádió-közvetítés a sinaiai Peles-kastélyból történt. Károly király, a felsőes szpiker, a nemzet feladatairól beszélt. Az előadás emelkedett, értékes tartalma lebilincselte a hallgatóságot. Kellemes meglepetés volt az is, hogy a király hangja nagy-szerűen érvényesült a rádióban. Behízelgő, férfias, kellemes hang, amely különös biztonsággal cseng a rádióban és rendkívül közvetlenül hat.

— Románia, — mondotta az uralkodó, — a fejlődés útján van és nem lehet letagadni a haladás jeleit. De minden haladásnak és fejlődésnek akadályokkal kell megküzdenie útjában, a haladás és fejlődés útjának mindig vol-

— Ezt már Mihalachera bizom — fejezte be Titulescu a beszélgetést.

Titulescu ma délelőtt 10.20 órakor érkezett Sinaiba. Az állomáson az üdvözlő közönségen kívül megjelent Ciolac Antics jugoszláv és Seba cseh követ is, a kormány részéről pedig Madgearu és Ghelmegeanu miniszterek köszöntötték. Az udvar részéről Puiu Dumitrescu fogadta a külügyminisztert, aki néhány percig az állomáson beszélgetett el az üdvözlőivel, azután pedig a Tabacovici-villába hajtatott. Délben, mielőtt az uralkodóhoz ment volna, aki ebéden látta vendégül, fogadta Madgearu és Ghelmegeanu minisztereket, akik őt a párisi tárgyalások eredményeiről informálták. Kiderült, hogy Titulescu teljesen egyetért Madgearu nézetivel. Külölc tejesen egyetért a hitelezők részéről hajlandóság mutatkozik a békés megegyezésre, máskülönben abba a kényszerhelyzetbe kerülne, hogy a kormány szilárd álláspontját kellene tudomásul venniök a transzfermoratórium további fenntartása tekintetében.

Királyi ebéd

Seba cseh követ később szintén tanácskoztott Titulescuval és átnyújtotta neki Benes egy memorandumát, amely behatóan foglalkozik a szeptember 27-én Sinaiban lezajló kisantant-konferencia anyagával. Titulescu október 10-én történő ankorai látogatása is szöbajon majd ezen a konferencián. A külügyminiszter a királyi ebéd után telefonon Genfét kérte, majd a bucaresti-i francia követtel beszélt, később Londont hívta fel. A külföldi beszélgetések nyilván a hitelezőkkel való tárgyalások ügyét érintették. Madgearu és Ghelmegeanu még a délután folyamán visszautaztak a fővárosba, ahová holnap valószínűleg Titulescu is megérkezik. Szó van arról, hogy Vaida is visszatér Calimanestiből és minisztertanácsot hív egybe. Erre mutat az a körülmény, hogy Mironescu, aki szintén visszaérkezett Bucurestibe, meg akarta látogatni a miniszterelnököt, azonban útját lemondta, nyilván azért, mert Vaida ugyanis a fővárosba jön. Itt említi meg, hogy Popovici elhalasztotta hazatérése időpontját, mert külföldön megbetegedett.

tak zökkenői, kátyúi és akadályai, úgy látszik, mintha mi is efféle nehézségekhez érkeztünk volna ebben a pillanatban. Ámde a nehézségeket le kell győzni, az akadályokkal meg kell birkózni, szembe kell szállani velük, mert a nemzeti élet szükségessége, hogy diadal-maskodjunk az akadályok és nehézségek felett. Hogy diadalmasan fogunk megbirkózni, arra a biztos reményt az ország történelméből, az ország multjából merítjük. Románia dicső történelme jogosít fel bennünket a reményre, hogy át fogunk jutni az akadályokon. Ez az ország Európa szélén, látott már külön viharokat is és mindnyáját sikerrel, mindnyáját diadal-maskodva élte át...

A király ezután a közös munkáról és kölcsönös bizalomról beszélt, arról, hogy az önző szempontokat ki kell küszöbölni, a nemzetnek nem szabad szem elől tévesztenie, hogy a közös munka a közös megbecsülés legbiztosabb záloga a fejlődésnek.

Kadir török királyi herceg egy táncosnővel és adósságainak hátrahagyásával eltűnt Budapestről

Érdekes kihallgatások a budapesti főkapitányságon — A török trónörökös és egy bankigazgató különös üzlete

Budapestről jelentik: Rendkívül érdekes kihallgatás folyt le ma a budapesti főkapitányságon. Nemrégiben ugyanis több feljelentés futott be a főkapitánysághoz Abdul Kadir török királyi herceg ellen, aki számos adósság hátrahagyásával eltűnt Budapestről. A főkapitányság ma az ügyvel kapcsolatban Medsieste hercegnőt, Abdul Kadir feleségét hallgatta ki, akitől a herceg három éve különváltan él. A hercegnő vallomásában kijelentette, hogy tudomása szerint férje Szófiába utazott egy táncosnővel. A volt török trónörökösnel nemrégiben megjelent egy török bankigazgató, aki ajánlatot tett arra, hogy a török királyi család vagyonának részvényeit megvásárolja. A vagyon ugyanis Törökországban fekszik és ennek adminisztrálására annakidején Chicagóban részvénytársaság alakult. Abdul Kadir herceg a részvénytársaság megalakulása után négy-millió dollár értékben ugynevezett scribseket kapott, amelyeket azonban nem tudott értékesíteni. A részvényekre a török bankigazgató most ötezer dollár előleget adott és a herceg ezzel az összeggel tűnt el Budapestről, anélkül, hogy adósságait kifizette volna.

Abdul Kadir hosszú éveken át igen nehéz viszonyok között élt a magyar fővárosban. Nemrégiben azonban tudomására jutott, hogy Csikágóban egy részvénytársaság alakult, amely a felbecsülhetetlen értékű szultáni vagyon birtokainak kihasználására alakult meg. A furcsa társaság szerződést kötött Abdul Kadirral és neki három millió 700.000 dollár névértékű ugynevezett scribseket adott. Mindernek azonban nem vehette semmi hasznát. Ekkor tűnt fel Budapesten egy másik amerikai: John D. Kay, aki felajánlotta, hogy megve-

szli tőle ezeket a milliós scribseket. Előleget is adott; azonban közben meggondolta a dolgot, mert sürgősen visszament Amerikába.

Ezután a török herceg megpróbálta sokfelé értékesíteni ezeket a furcsa értékpapiro-

Véres összeütközések Ausztriában a horogkeresztesek és a kormány fegyveres alakulatai között

Winkler alkancellár feltűnéstkeltő beszéde

Bécsből jelentik: A dráva-menti Spittalban vasárnap parázs események játszódtak le a betiltott nemzeti-szociálista alakulatok és a kormány fegyveres alakulatai között. A tüntetéseket a nemzeti-szociálista érzelmi lakók kezdték, akik azt követelték, hogy helyezze vissza az egyik elhelyezett hitlerista-érzelmi tartományi főnököt.

A tüntetők fenyegetőleg léptek fel a karhatalommal szemben, két rendőrszövetséget véresre vertek, mire a csendőrség vezetője katonai segítséget kért. Alpesi vadászok érkeztek, akik szuronyozva rohantak a tömegnek, amely viszont közáporral válaszolt. A parancsnokló tisztet leütötték egy ködarral, mire szuronyrohamot kaptak. Percek alatt a katonaság rendet teremtett, majd drótsövényeket húzott a falucska uccáin át és az uccasarkokon gépfegyvereket állítottak fel.

Grácban ugyancsak tüntetéseket provo-

kat. Így az egyik milliós darabot a Magyar Általános Hitelbanknál zálogosította el, míg a másik tételre egy ismert pesti pénzember folyósított nagyobb pengő-kölcsönt. A herceg közben az Ó-ucca 24. számú házban lakott, özvegy dr. Bárdos Lipótnénál, akivel oly értelemmel megegyezést létesített, hogy amilyen arányban kapja meg vagyona megtérítését, olyan arányban fizeti ki a tartozásait. Így tehát a török herceg ingyen lakott Budapesten, akinek egyébként gyermekeit is neveltette az özvegy.

A most bekövetkezett fordulat természetesen elosztal sok szép álmot, amit Budapesten a herceg alakja köré fontak. A herceg nyilván — megszökött az 5000 dollárral, otthagya csapat-papot és özvegyet.

káltak a horogkeresztesek és petárdákat dobáltak az üggetőversny közönségére, amiktől a kivezényelt rendőrök lovai megbokrosodtak. Óriási zürzavar keletkezett, míg órák múlva sikerült helyreállítani a rendet, amely után a török trónörökös Winkler alkancellár — akinek személye mindenestre közrejátszott abban, hogy a tüntetés kirobban — elmondotta nagy beszédét, amelyben élesen szembe fordult a Heimwehrrel. Kijelentette ugyanis, hogy a nemzeti Rendek Frontja nem hajlandó egyesülni a kancellár vezetése alatt álló Hazafronttal, Dollfuss kancellárt azonban hajlandó támogatni, mert benne látja azt a férfit, aki Ausztriát kivezetni súlyos helyzetéből. A nemzeti rendek szövetsége közlést keres a diktatúra és a demokrácia között, azt akarja, hogy Ausztria nemzeti független állam legyen alkotmánymódosítás segítségével, amely a nemzeti rendek alapján épül fel.

Haspók

— Novella —

Írta: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ.

Az étteremben több héten át együtt étkezünk. Velem szemben ült a feleségével. Már első nap azzal vonta magára a figyelmem, hogy mennyire szeret enni.

Többé-kevésbé mindnyájan szerettük a gyomrunkat. Az azonban, ahogy ő szerette a gyomrát, ahogy ő imádta hasát, már nem szeretet volt. Az szerelem volt.

Naponta gyönyörködtem benne. Néha annyira bámultam, hogy elfelejtettem enni. Őt ettem, a szememmel.

Hadd írjam le előbb, kutyafuttában. Ötven év körüli férfi, gyér, ősz hajjal s kis ősz bajszkával. Térdnadrágot visel. Afféle haspók. Cineglében egy nem túlnagy, de azért tekintélyes potroh himbákdzlik.

Ott ül az étteremben, szeme föllángol, olajos fényben forog, aztán mint valami mécs, lobogni kezd. Tudja, hogy nemsokára milyen kivételes élvezetben lesz része. Az áhitott környezet, az a hely, ahol majd enni kap, följajzza, de egyszerűen idegesíti is. Száját kissé megnyalazza s az még pirosabb lesz. Már úgy tűndököl, mintha zsiros volna. Tekintete végigcikázik az éttermen, keresi a pincért. Rendel ezt-azt, sokat, feleségének is valamit s amikor a pincér eltávozik asztalától, követi tekintetével mindaddig, amíg be nem fordul a konyhába nyíló ajtón.

Minden ajtónyílás újabb remény s újabb csalódás. Nem jön a pincér, még mindig nem jön. Végre azonban jön.

Hozza a melegített tányérokat, a párolgó tálakat, a levest, a dísznocsúlkót, a halat vastag, sárga mártásban, az özcombot lila áfonyával, a főfujtat arany borhabbal, önekl hozza, kétségtelen, de milyen sokáig cammog a szerencsétlen, a nyomorult, egy végtelenség ez, valósággal kibírhatatlan s amig így szemmel tartja a pincér minden lépését, aki közeledik és mégse közeledik, amig így csalogatja, vonzza, bővölgeti őt, egyszerre valami homályos gyermekizzalom ha-

talmasodik el rajta, hogy hátha csak káprázat az egész, hátha valami nem-sejtett kiábrándulás éri, a fál leesik és összetörik, a pincér szörnyethal szívszélhűdésben, vagy a földgolyó összeütközik egy csillaggal és ott, közvetlenül a cél, a beteljesülés előtt elborul, hitét veszíti, eleve lemond mindenről, mint mi, amikor hosszú, kétségbeesett órák után a fasorban megpillantjuk a kedves imádott szoknyáját, de még nem merünk örülni, mert arra gondolunk, hogy esetleg csak kifogást közöl, valami ürügyet, hogy fáj a feje, vagy hogy fáradt és ismét nem lehetünk vele együtt.

De nem, nem. Már előtte a fál a maga csodálatos valóságában. Felkőnyököl — kezében kés és villa — s ránéz, izzóan néz rá. Elcsigázva, csapzottan, olvadozva, szenvedélyesen nézi s a sok gyötrelmem után könnybe lábad a szemem. A te vagy, gondolja, mert minden ételt tezege. Mi ketten, így együtt, kettescskén, te meg én. Még mindig nem eszik. Nem tud betelni látásával. Villájára tűz egy szelet marhahúst s mielőtt bekapná és örökre elválnék tőle, egész közel emeli szeméhez, bucsupillantást vet rá, mintha ezt kérdezné tőle: „Szeretsz? Mert én szeretlek.” Erre a hus már a szájában van. Mozog a szája, villámsebese, gummiszerű rugalmassággal, mozog az orrahegye, mozog a füle. Ugy emléik, hogy fülel. Hallgatja tulajdon csemecségét. Ha nem láthatja, hogy eszik, legalább hallani akarja, legalább izelni akarja azt a nyelvvel és szájpaddlásával, legalább szagolgatni akarja az orrával, legalább tapintani akarja s a hushoz és a mártáshoz gyakran hozzá is ér az ujjával. Mind az öt érzékével eszik.

Nem zabál, nem fal, csak eszik. De az elmondhatatlan és leirhatatlan, milyen gyorsan tűnik el tányérijáról minden. Volt és nincs. Egy perccel ezelőtt, nem is egy perccel ezelőtt, néhány pillanattal ezelőtt még ott püposodtak a galuska, a burgonya és rizskása tornyocskái, a gomba és cékla kisdud halmai, még ott gözölgött egy óriási rostélyos s máris üres a fál és a barna hagymás zsír utolsó drága csöppjeit mártogatja ki. Ezen én minden izben csodálkozom. Ő is minden izben csodálkozik, hogy már vége annak, ami el se kezdődött. Előrehajol, mint az

imént, hogy az ételt eléje rakták s kidüledő szemmel nézi a tányért, a fálát. Hihetetlen, hihetetlen. Nemrég az élet hona, most azonban elhagyott, kietlen, mint a temető. Ez a gondolat elszomorítja. Sóbajt egyet. Fejét oldalra billenti, a tenyerébe hajtja s valami lágy merengéssel, valami puha fájdalommal feleségére tekint.

Eléinte azt hittem, hogy más hián a feleségét akarja megenni. De miután szemügyre vettem a sápadt, csenevész asszonykát, megállapítottam, hogy tévedek. Felesége nem volt ehető. Nem is a feleségére nézett, csak a felesége tányérijába, ahol ugyszólván még meg se kezdődött az evés hatalmas színjátéka, egy sertéska-rajra, sajtra, egy dióstortára, mely majdnem érintetlenül állt ott, a sorsára várakozva.

Az asszony elérte, Szóltalanul följajlotta az ételek háromnegyed részét s az ura ismét enni kezdett.

Amikor bevégezte — ezt is tündéri gyorsasággal — rózsásra gyulladt arcát tenyerébe hajtva, megint felesége felé sandított, könyörgő megható esengéssel, az asszony pedig megint az ura tányérijába kotorta azt, amit közben még mindig nem költött el.

Érdeklődésem lassanként órá terelődött Fákó, vérszegény nő volt, horpadt arcú, beesett szemű, csont és bőr. Immel-ámmal, étvágytalanul evett. De azért mindig éhesnek látszott. Valószínűleg évtizedek óta gyakorolta a lemondás erényét, most már beletörődött a koplalásba és mint hű vértanu-hitves, némán haladt végzete, a biztos éhhalál felé. Ócska, köbött kabátkát hordott, orra nyergén nagy, teknőc-keretes szemüveget.

Ezt azonban — feltűnt nekem — csak étkezések alkalmával hordta. Különben nélküle járt, úgy olvasott is. Egyszer, vacsora után az asztalán hagyta. A kíváncsiságtól sarkalva kezembe vettem s megvizsgáltam. Elhültem. Üvegie olyan vastag volt, amilyent eddig még nem is láttam egyebütt, csak a csillagászati távcsöveken. Arra a felfogásra kell tehát hajolnom, hogy az üveget ördögi ravaszsgából az ura vágatta beléje s ez a telhetetlen haspók kényszerítette feleségét a szemüveg viselésére is, hogy azt, amit megcszik szegény — az ő csöpp adagjait — háromszázszoros nagyításban lássa.

A leszerelési értekezlet megkezdte tanácskozásait Párisban

Kánya magyar külügyminiszter kellemes fogadtatásra talált a francia hivatalos körökben. — Nyilatkozik a magyar külügyminiszter. Macdonald újra összehívja a világgazdasági értekezletet

Párisból jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter vasárnap nem folytatott hivatalos tanácskozásokat, hanem párisi vasárnapját arra használta fel, hogy délelőtt megtekintse a Magyar Házat, délután pedig Páris környékére tett kirándulást. A magyar külügyminiszter ellátogatott Versaillesbe, Trianonba, St. Germainbe, Kánya Kálmán az alábbi nyilatkozatot tette tárgyalásaival kapcsolatban:

— A tárgyalások középpontjában gazdasági kérdések állottak. A legszívélyesebb fogadtatásban volt részem a francia külügyminiszter ur, valamint a hivatalos körök részéről.

A francia parlament külügyi bizottságának előkelő tagja rendkívül érdekes nyilatkozatot tett Kánya Kálmán látogatására vonatkozólag:

A magyar külügyminiszter kellemes fogadtatásra talált a francia hivatalos körök részéről.

Információim szerint a külügyminiszter párisi tárgyalásai során felvetődött annak a terve, hogy a dunai államok közös értekezletet tartanak. Az értekezlet színhelye Budapest, Bécs, vagy Páris lenne, hangsúlyoznom kell azonban, hogy a dunai államok értekezlete nem irányulna sem Olaszország, sem Németország ellen, sőt ezeknek az államoknak beleegyezésével hívnák össze az értekezletet.

A francia sajtó — egyes szélső jobb és szélső baloldali lapok kivételével megállapítja, hogy Kánya látogatása rendkívül jó benyomást keltett. A lapok kiemelik a megbeszélések szívélyes hangját és azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy Franciaország és Magyarország között a közeljövőben minden bizonnyal

szoros gazdasági együttműködés jön létre.

Kánya magyar külügyminiszter ma délelőtt 11 órakor Villani követ társaságában kihallgatáson jelent meg Lebrun köztársasági elnök előtt. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter ma este a 7 óra 50 perckor induló arlbergi expresszsel elutazott Párisból. A külügyminisztert a pályaudvarra a követség egész tisztikara elkísérte, élükön Villányi báró követtel. A nyugati pályaudvaron egész sereg újságíró jelent meg és kérdést intéztek Kánya külügyminiszterhez a tanácskozásaira vonatkozólag. Kánya Kálmán azonban egyáltalában nem nyilatkozott. Kísérte sejtetni engedte a hírlapírókkal, hogy a miniszter nagyon meg volt elégedve a párisi szívélyes fogadtatással és

őszintén-lekötelezte őt az egész párisi tartózkodása alkalmával tapasztalt legmesszebbmenő jóindulatról.

Tanácskoznak Európa befegyágyáná

A párisi leszerelési értekezlet tanácskozásai ma délelőtt kezdődtek meg a külügyminiszteriumban. Az angol vendégeket Jean Paul Boncourt, a hasonló nevű külügyminiszter kabinetfőnöke és Massigli állandó francia népszövetségi megbízott fogadta. Paul Boncourt a délelőtt folyamán megbeszélésre ült össze lord Tyrell angol követtel, Eden angol külügyi államtitkárral és Cadugham angol leszerelési delegátussal. A megbeszéléseket 1 órakor abbahagyták és a delegátusok megjelentek azon a villásreggelin, amelyet Paul Boncourt adott a leszerelési konferencia részvevői, valamint Kánya magyar külügyminiszter tiszteletére. A villásreggelin megjelent Daladier francia miniszterelnök Sarraux tengerészeti miniszter is. A tanácskozásokról egyelőre nem tájékoztatják a nyilvánosságot azzal az indokolással, hogy azok még kezdetleges stádiumban vannak.

Londoni jelentések szerint Macdonald angol miniszterelnök ma tanácskozást folytatott Normann Davis-sel, aki ma délután Henderson kíséretében Párisba utazott. Macdonald egyébként november végére várja a helyzet tisztázását a dollár értéke körül. Az angol miniszterelnöknek az a terve, hogy bár kisebb formában, de még ebben az évben

újra összehívja a világgazdasági konferenciát, amelyen nemzetközi pénzügyi és valutáris kérdéseket tárgyalnak meg.

Budapesti jelentések arról számolnak be, hogy Imrédy magyar pénzügyminiszter ma elutazott Genfbe. A miniszter a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén vett részt.

Katasztrófa ért egy magyar hajót

A nyílt tengeren kettétört a hajó teste — Megmentették a személyzetet

Lisszabonból jelentik: Tengeri katasztrófa érte a „Magyar“ nevű magyar teherhajót, amely Oportótól hetven mérföldnyire a portugál tengerpart mellett elsüllyedt. A teherhajó Antwerpenből tartott Portugália felé, amikor eddig még ismeretlen okból kifolyólag a hajótest kettétört és pillanatok alatt az egész al-

kotmány elsüllyedt. A süllyedő hajó rádiótisztjeinek S. O. S. jeleire számos tengerjáró hajó sietett teljes gőzzel a helyszínre, ahová elsőnek a British Hope érkezett, amely a magyar hajó személyzetét teljes számban megmentette. Az elsüllyedt hajó háromezerhetvenkilenc tonna volt.

Szörnyű pusztítást okozott az orkán Amerikában

Megfordított egy templomot a tengelye körül a mexikói vihar — Newyorkot kikerülve pusztít az orkán az USA területén —

New-Yorkból jelentik: Néhány néten belül, tegnap másodszer söpört végig egy trópusos orkán az Egyesült-Államok atlanti-óceáni partvidéken. A pusztulás igen nagy, sokezer család lett hajléktalan, a kárt többmillió dollárra becsülik, arról azonban még nincs hír, hogy mennyi emberélet veszett oda? A táviró- és telefonvezetékek mindenütt megszakadtak.

Az orkán, amely tegnapelőtt végigszántotta a mexikói öböl környékét, óriási félkör alakjában vonulva, elérte az Egyesült-Államok atlantióceáni partjait.

A Reuter-iroda jelentése szerint, az észak-

karolinai Oriental városban ereje olyan nagy volt, hogy egy kis templomot teljesen megfordított a tengelye körül. Peterboro egyik szállodájában éppen maraton-táncverseny volt, amikor a vihart követő felhőszakadás következtében előálló víztömeg elárasztotta a termet és a táncosok csak nagynehézen tudtak megmenekülni. St. Luis santiagoi folyó áttörte a gátat és, mint a Reuter-iroda jelenti, emberek százai lették halálukat a hullámokban. A vihar az eddigi jelentések szerint, Mexikóban és az Egyesült-Államok déli partjain kilencven embernek okozta halálát.

A sebesültek száma többszáz, több ezer ember hajléktalanná vált.

Mielőtt az orkán New-Yorkot elérte volna, irányát megváltoztatva, a tenger felé vonult és az egész hajóforgalmat megbénította az újfundlandi Koralszigetek és az Egyesült-Államok partvidéke közt. Elgész Amerika fölött dühöngött a pusztító ciklon, amelynek itt hetven emberélet esett áldozatul. A mexikói Tambukóban a város negyedrészt romba döntötte a forgószél és három külvárosát a földdel tette egyenlővé.

WEISZ SIGFRIED R. T.
:: sütőde és cukrászat ::

757 ünnepi kalácsok, kuglófok, diós-, mákosrudak és különféle torták az alant felsorolt helyeken kaphatók:

Weisz Jenő v. Szabadság-tér 13.

Zelinger Jakab v. Thököly-tér és Aulich Lajos-ucca sarok.

Kozma János a Főpostával szemben.

Tipei Pál v. Petőfi-ucca.

3453

Klein József Sugár-ut.

A Budapesti Értesítő hivatalosan megcáfolja a Reggel című hétfői lapnak azt a híret, hogy Gömbös a közeljövőben Párisba utazik.

Istambuli jelentések szerint Tahv ankarai magyar követ ma nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy Gömbös magyar miniszterelnök a közeljövőben fontos politikai és gazdasági kérdések végett Törökországba utazik. A magyar követ hangsúlyozta, hogy Gömbös látogatása nem függ össze a görög miniszterek ankarai utiáival.

Hitvesgyilkosságra

derített fényt egy névtelen levél

Budapestről jelentik: Megdöbbentő, tíz évvel ezelőtt elkövetett hitvesgyilkosságra derített fényt egy névtelen levél, amelyet a pilliszentiványi csendőrséghez juttattak el. A levél szerint Radler Mihály 61 éves gazdálkodó, aki 10 év előtt nyomtalanul eltűnt, gyilkosság áldozata lett. Az idős embert felesége gyilkolta meg, aki a holttestet feldarabolta és elásta. A csendőrség megállapította, hogy a névtelen levélet Radlerné öccsének, **Kastner Mihálynak** vadházastársa, **Mauthner Julia** írta. Az aszszonyt előállították a csendőrségre, ahol elmondotta, hogy Radlerné előzőleg leitatta férjét és az öntudatlan embert több fejszecsapással megölte. Kihallgatta a csendőrség a jelenleg 74 éves Radler Mihálynét is, aki először beismerő vallomást tett, később ugyanazt visszavonta.

Szabadlábra helyezték

a szombaton elfogott három fiatal-embert

Megirtuk hogy egy őrszemes rendőr előállította Bodi Ferenc 19 éves, Joja Pál 23 éves és Schneider Károly 26 éves aradi fiatalembereket akiket a tanítóképző felügyelője betöréssel gyanúsított. A rendőrségen mindhármukat kihallgatták és kiderült, hogy semmi köztük nincs a betöréshez. Késő éjszakáig dolgoztak és ruhaneműekkel felpakolva hazafelé haladtak amikor a rendőr felszólította őket, hogy menjenek a rendőrségre. Miután kétségtelenül bebizonyosodott ártatlanságuk, szabadlábra helyezték őket és megszüntették ellenük az eljárást.

CORSO-MOZGO! Ma premier!

CSAK FELNÖTTEKNEK!

Előadások 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor!

Helyárak Lei 8.—, 12.—, 16.—, 20.—

Téboly és szerelem!

Rendkívül izgalmas történet a nőről és a férfiről
ALEXANDER KIEKLAND, VIOLET HEMING.
MA D. U. 3 órakor!

A század menyasszonya!

Zenés katonai vígjáték.

LUCIE ENGLISH, PAUL HÖRBIKER

JEGY LEI 8.— plus 2.—

Fejfájást, fejfőrosőket, fogfájást, fejszugást, migrént leggyorsabban szünteti a **METALGIN.** FOLDES-gyógyszertára Arad.

Aradi javaslatokat fogadott el a kolozsvári országos nyugdíjas-kongresszus

A hátralékok készpénzben való kifizetését kérik a nyugdíjasok — Tiltakozás a bon-rendszer ellen —

Vasárnap tartotta meg Kolozsváron Pop Valér nyugalmazott kormánybiztos elnöke alatt álló Erdélyi és Bánáti Nyugdíjasok Szövetsége országos kongresszusát, hogy állást foglaljon az 1931. és 1932. évi nyugdíjhátralékok folyósítása érdekében, valamint a képviselőházhoz beterjesztett új nyugdíjtörvénytervezettel szemben követendő egységes eljárásra nézve. A közgyűlésen impozáns módon nyilatkozott meg a nyugdíjasok szolidaritása, valamint a köztisztviselők együttérzése.

A nyugdíjasok közös sorsa az egész ország nyugdíjasait összehozta, akik pedig személyesen el nem jöhettek, azok táviratilag vagy írásban csatlakoztak a kongresszus minden határozatához. Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesülete képviselőjében Balaton Mihály alelnök, Róth Lajos titkár és Aczél Száva választmányi tag vettek részt. A kongresszust reggel 9 órakor áhitatos csöndben Pop Valér elnök nyitotta meg, megrendítő módon esetelte a nyugdíjasok kibíratatlan nyomorát, kitartásra buzdította a nyugdíjasokat és felszólította az összes nyugdíjas egyesületeket, hogy sorakozzanak a vezetés alatt álló szövetség zászlója alá és támogassák azt anyavilág is, mert csak így lesz képes a nyugdíjasok érdekében kifejtett küzdelmet sikeresen megvívni. Ezután az egyes delegátusok előadták a nyugdíjasok panaszait és kívánságait és erősen követelték a sérelmek orvoslását. A hátralékos nyugdíjak mikénti folyósítása érdekében elhangzott vitában Róth Lajos titkár is részt vett. Felolvasta a minisztertanácsnak az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületéhez intézett leiratát, melyben közölte, hogy az 1931. évi, nemkülönben az 1932. évi nyugdíjhátralékok kifizetése 1933. évi április 1-e után fog eszközölni. Erre való tekintettel javasolta, hogy a kongresszus ragaszkodjék a hátralékos nyugdíjak feltétel nélkül készpénzben való kifizetéséhez, mert a nyugdíjasok 6—7 havi házbérrel, élelmiszerekért és ruhákért, tüziáért stb. tartoznak már közel 2 év óta, amelyeket készpénzben kell kiegyenlíteni. Az adóbonokat pedig kéri mellőzni, mivel a nyugdíjasoknak adóhátralékuk nincs, tehát az adóbonokat nem használhatják fizetésre, illetve semmit sem vehetné-

nek érettük. A javaslatot a kongresszus teljes egészében magáévá tette.

Délután 4 órakor kétórás megszakítással a kongresszus folytatta tanácskozásait. Ekkor Madgearu pénzügyminiszter új nyugdíjtörvény-tervezete került megvitatásra, amihez az összes kiküldöttek hozzászóltak. A nagyszabású és Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesülete mindenre kiterjedő és modern szellemben szerkesztett nyugdíjtörvénytervezetet terjesztett be, amelyeket a kon-

Autószerencsétlenség súlyos sebesültekkel Arad határában

A soffőr nekivezette az autót egy hid korlátjának — Három súlyos és több könnyű sebesülés történt

Súlyos autószerencsétlenség történt tegnap a délutáni órákban az arad—nagyváradi országúton. Az aradi Temmer és Gottlieb bórnagykereskedő-cég gyorsteher-autója tegnap Kisjenőre ment, hogy ott az országos vásáron nyersbort rakodjon fel. A kocsit 5 óra után indult el, hogy estére Aradra érjen. Utközben többen felkérték a soffőrt, hogy hozza őket Aradig és így az autó most már utasokkal együtt folytatta útját Arad felé. Simándtól mintegy négy kilométernyire az újszentannai ut torkollik be az aradi országútba, ezen a helyen egy egészen enyhe kis kanyar van, amely messziről is jól látható. Egy eddig még ki nem derített okból kifolyólag a soffőr a fordulóban elvesztette uralmát a kormány fölött és

az autót nekivezette a kanyarnál levő hid alacsony korlátjának.

A korlát letört és az autó a háromméteres árokba zuhant. Csakhamar kiáltozásoktól, sikoltozásoktól lett hangos a környék, mert az autó utasai kivétel nélkül súlyosabb, könnyebb sebesüléseket szenvedtek. Az autó alaposan megrongálódott és soffőrije eszméletét veszítve tehetetlenül feküdt az árokban. A forgalmas országúton éppen néhány perccel a szerencsétlenség után Arad felé tartó magánautó ér-

Megkezdődött
a temesvári Mentő-
sorsjegyek eladása!

3805
Főnyeremény 250.000 lei készpénz.
Huzás visszavonhatóanul 1933. december 10-én a városházán.

1 sorsjegy 50 lei! Főelárulató: **L O B L**

hírlapiroda. ☐ Kapható még: trafikokban, újságáru bódékban és a lapkihordóknál.

gresszus nagy figyelemmel hallgatott meg és egyhangulag elfogadott. Végül pedig a kongresszus mindenre kiterjedő határozati javaslatot fogadott el és ennek alapján Ófelsége II. Károly királytól, Vajda Sándor miniszterelnöktől, valamint Madgearu pénzügyminiszterrel a hátralékos 1931. és 1932. évi nyugdíjak kifizetésére kért sürgős intézkedést.

kezett a baleset színhelyére és a bentilők hozták ki az árokból a sebesülteket, közülük Roman Iuon földművest, aki a karját törte, Mezel Juliát, aki belső sérüléseket szenvedett, valamint a soffőrt, aki szintén súlyosabban megsérült, behozták Aradra és elhelyezték a köz-kórházban. Ugyancsak a magánautó tulajdonosa értesítette Temmer és Gottlieb nagykereskedőket, hogy azok még az éjszaka folyamán érintkezésbe léptek a rendőrséggel. Iancu Traian, az aradi rendőrség bünygyi osztályának vezetője vette kezébe az ügyet és már holnap reggelre kihallgatásra idéztette be a szemtanukat. Ma a kora reggeli órákban helyszíni szemlét tartottak, hogy megállapítsák, kit terhel a felelősség a szerencsétlenség miatt. A helyszíni szemlén Iancu Traianon kívül Faur komiszár volt jelen.

Időközben a soffőr sebeit bekötözték, lakására szállították és ott hallgatta ki ma délelőtt Vlad János dr. komiszár. A soffőr vallo-másában elmondja, hogy sohasem szokott inni. Tegnap azonban keveset ivott, de nem volt részeg. Azt állítja, hogy amikor a fordulóhoz ért, egyszerre mintha kiugrott volna a kormány a kezéből és már csak arra emlékszik, hogy az idegen autó utasai eszméletre térítették.

Az ügyben még nem fejezték be a vizsgálatot, mert még eddig nem sikerült pontosan megállapítani, hogy mi okozta a szerencsétlenséget.

Kirabolták Frigyes főherceg kastélyát

Hatvanezer pengő értékű tárgyat vittek el a fosztogatók

Pécsről jelentik: A Szekszárd melletti Margittaszigetén kastélya van Frigyes főhercegnek. Jelenleg egy erdész-család gondjaira volt bízva a kastély, amely több nagyobb terebről és sok szobából áll.

Vasárnap reggel, amikor az erdész körülnézett a kastélyban, megdöbbenve állapította meg, hogy a szobák ajtajai tárva-nyitva állnak s a nagyértékű butorok össze-vissza vannak dobálva, a szekrények üresek, a szőnyegek el-tűntek s még a masszív, nehéz borszekek huzatal is hiányoznak.

Azonnal értesítették a csendőrséget, amely rögtön a kastélyba sietett és megállapította, hogy az éjszaka betörők jártak a kastélyban és minden értéket magukkal vittek. Elsősorban az ezüst- és aranytárgyakat vitték magukkal, azután a szőnyegetek göngyölítették fel, majd minden elmozdítható holmit magukkal vittek. Az eddigi megállapítások szerint mintegy hatvanezer pengő a kár, s most a szekszárdi csendőrség a környékbeli csendőrökkel együtt lázasan nyomoz a betörők után.

Három órán át verte vetélytársnőjét egy megcsalt aradmegyei feleség

Az aradmegyei törvényszék négyhavi börtönre ítélte az asszonyt, akinek büntetését a tábla egy napra szállította le. A táblai döntés indokolása

Másfél évvel ezelőtt történt az aradmegyei Brusturi községben az a nem mindennapi eset, amely szombaton foglalkoztatta a temesvári ítélőtáblát. Popescu Terentie fiatal gazdálkodó feleségével még mézeshetét élte, amikor az asszonyban az a gyanu ébredt, hogy férje megcsalja. A férj ragaszkodott ahhoz, hogy ő tereli ki a falu határában levő erdőhöz a teheneiket és vigyáz rájuk, nehogy flosba tévedjenek. Korán reggel indult el otthonról a férj, aki csak délben jött haza, sőt többizben délután is kilátogatott a legelőre. A fiatalasszony egy délelőtt kiment a legelőre, ahol meglátogatta férjét. A teheneiket pontosan megtalálta, a férj subája is ott hevert az állatok közelében: Popescu azonban nem volt sehol sem található. Az asszony óvatosan az erdő bokrai felé lopódzott és férjét a legbizalmasabb együttlétben találta egy Rusanda Florica nevű elvált asszonnyal. A helyzet félreérthetetlen volt. Az asszony erre vastag faággal rátámadt a szerelmes párra.

Popescu Terentie annyira megijedt feleségétől, hogy otthagya szerelmesét és elszaladt. Rusanda Florica azonban, akit készületlenül talált a feleség közbelépése, nem tudott elmenekülni. A megcsalt asszony a bottal ütlegelni

kezdte férje szeretőjét, aki a fejét ért ütések következtében elveszítette eszméletét. Három órán keresztül ütötte-verte az elkeseredett asszony vetélytársnőjét.

Az aradi törvényszék még 1932. június 13-án foglalkozott a bűnüggyel és Popescu Terentie feleségét négy hónapi börtönre ítélte. Súlyosbíró körülménynek vette, hogy a megcsalt felesége három órán át bántalmazta ura szeretőjét, ami kétségtelessé teszi, hogy az asszony nem hirtelen haragjában cselekedett. Az ítélet azért is volt olyan szigorú, mert Rusanda Florica a verés következtében hatvanöt napig feküdt súlyos betegen.

Az ítélőtábla azonban megsemmisítette az ítéletet és Popescu Terentie büntetését egy napi fogházra szállította le, az ítélet végrehajtását pedig felfüggesztette. Az ítélet kimondja, hogy a megcsalt feleség jogos felháborodásában cselekedett és ha nem is forog fenn hirtelen harag, mégis érthető a morális felháborodásból származó elkeseredés. Az ítélőtábla ezért a legenyhébb büntetést szabta ki. Rusanda Florica, arra való hivatkozással, hogy 65 napi kórházi gyógykezelése tizezer lejébe került, a kezelési költségek megítélését kérte, a tábla azonban elutasította a kérelmet.

Maniu Gyula Brassóba utazott

Pop C. István aradi lakásán értekezletre gyűltek össze az aradmegyei szenátorok és képviselők. — Ez évben még elkészül a viadukt. — Gyógyszereket uíalt ki Aradmegye közintézményeinek az egészségügyi minisztérium. — Politika? — „Ne szólj szám, — nem fáj fejem..!”

Szerdán reggel utazik külföldre a kamarai elnök

Maniu Gyula, a titokzatos körúton levő ex-pártelnök vasárnap hajnalban elhagyta Konopot, ahol egy félnapon át tanácskozott Pop C. István dr. kamarai elnökkel. Maniu Gyula utját, amely Badacsonyból Nagyváradon, Kolozsváron és Tövisen át vezetett Konopra, Brassó felé folytatta, ahová a délutáni órákban érkezett meg.

Pop C. István dr. hétfőn délután Aradra érkezett, ahol az állomáson dr. Lázár Agoston megyei prefektus, Botiuc Elek dr. polgármester és számos párttársa várta a gyógyultán visszaérkező megyei tagozati elnököt. Délután a nemzeti-parasztpárt aradmegyei tagozatának parlamenti képviselői és szenátorai gyűltek egybe a kamarai elnök lakásán, ahová autón megérkezett nemsokára dr. Moldovan Gyula kolozsvári egyetemi orvos-professzor is, az egykori egészségügyi minisztérium államtitkára, aki jelenleg inspekciós körúton van. Moldovan dr. és Pop C. István az értekezlet után, amelyen számos megyei vonatkozású ügyről esett szó s így megjelent az értekezleten a megyei prefektus is, Moldovan dr. orvosprofesszorral, aki a kolozsvári párttagozat vezető-

tescu egészségügyi miniszter ur értesített, hogy:

Aradmegye közegészségügyi intézményei számára jelentékeny mennyiségű gyógyszer utalt ki, amelyre már szükség is mutatkozott.

— Egyébként — mondotta a kamarai elnök — holnapután, tehát szerdán reggel a Rapiddal külföldre utazom. Előbb Bécsbe, utána Nizzába megyek, majd innen a madridi Interparlamentáris Konferenciára. Mondanom sem kell, hogy utam kimondottan magánjellegű és így nincs is semmiféle értelme annak, hogy különféle kombinációkat fűzzön bárki is hozzá.

Dr. Pacha Agoston püspök pásztorlevele Lourdesi zarándoklásáról

A pásztorlevél megérkezett az aradi plébániahivatalhoz — Huszezer beteg talált gyógyulást Lourdesben

A Lourdesből hazaérkezett dr. Pacha Agoston megyéspüspök őszi pásztorlevele ma megérkezett az aradi plébániahivatalhoz. A püspök magasszárnyalású szöveget intézett egyházmegyéje híveihez, papságának negy-

Tankönyvek,

füzetek, táskák, írószerek olcsón, nagy választékban

PALLAS könyv- és papírüzletben ARAD, Bulev. Reg. Ferdinand 13., Glück festéküzlet mellett.

„A politikai életből egyelőre kikapcsolódom, mivel pihennem kell őszig és éppen ez; nem kívánok nyilatkozni azokról a megbeszélésekről sem, amelyek Konopon történtek. Nem nyilatkozom, mert nem kívánok senkivel sem polemizálni és nem kívánok senkit sem cáfolni... „Hallgatni arany” és én tovább megyek: „Ne szólj szám” — s így „nem fáj fejem..!”

— Moldovan Gyula professzor ur egyébként inspekciós körúton van Aradmegyében — fejezte be közléseit Pop C. István — s így látogatása nálunk ebből az alkalomból történt meg. (—ab.)

Kisértetek vonata

? ? ?

tagja, másfél órán keresztül bizalmas megbeszéléseket folytatott.

Az Aradi Közlöny munkatársa közvelemül vacsorája előtt beszélt Pop C. István dr. kamarai elnökkel, aki a következőket mondta olvasóink számára:

— A délután a megyei párttagozatunk számos aktív tagja látogatott meg. Konferenciáról nem volt szó, mindössze én informáltam valamennyiüket több városi és megyei ügyről. Így értesítést kaptam a közmunkaiügyi minisztériumból, amelyben közölték, hogy még ez évben fel fogják állítani az új vasúti átjárót a Belváros és a Mossóczytelep között.

Ezzel tehát a vasúti viadukt ügye befejezést is nyer, remélem közmegelegedésre. Egy másik fontos értesítés az egészségügyi minisztériumból érkezett hozzám, amelyben D. R. Ioani-

Kisértetek vonata

? ? ?

ven esztendő jubileuma alkalmából. A lourdesi kegyhelyen mélységes áhitatban eltöltött, felejthetetlen napokról emlékezik meg Pacha Agoston dr. kilencedik pásztorlevelében, majd az őszi adminisztratív dolgokra nézve ad utasítást az egyes plébániáknak. Lourdesi élményeit, a Lisieuxba való zarándoklást az alábbi szavakkal vezeti be:

„Sok-sok esztendeje vágyakoztam már a leghszentebb Istenanya lourdesi kegyhelyére. Az idén, ebben a szent esztendőben, amikor a fájdalmas anya szenvedéseinek is. 1900. év-

fordulóját ünnepelem, Isten segítségével teljesült az én régi kívánságom és elzarándokoltam Lourdesbe.”

Megkapó a püspök levelének az a része, amidőn leírja, hogy augusztus 14-ikén, Lourdesben, a csodatevő barlangban, egyházmegyéje ifjúságáért misézett. „Azokért, akik talán jobban a szívemhez nőttek, az iskolás-gyermekekért és serdülő ifjúságunkért.” A főpásztor a továbbiakban így folytatja levelét:

— Vasárnap, augusztus 13-ikán abban a szerencsében részesültem, hogy az ünnepe-

Kisértetek vonata

? ? ?

lyes körmenetben én vittem a legméltóságosabb Oltáriszentséget és megáldottam vele a százakra menő betegeket, akik a lourdesi csodatevő Istenanya barlangjában mind gyógyulásukért fohászkodnak, könyörögnek és siránkoznak.”

— Csodálatos módon hallgatja meg Isten Lourdesben ezeket a könyörgéseket! Mióta a Szeplőtelen Fogantatás Lourdesben megjelent, tehát 75 esztendő óta, hatósági orvosok eskü alatt 20.000 esetben állapították meg, hogy betegek, nyomorékok. Lourdesban oly módon gyógyulnak meg, amit természetes úton megmagyarázni nem lehet.

— Nagyon sokat és szívem mélyéből könyörögtem a leghszentebb Istenanyához Lourdesban magamért, a papságomért és édes mindnyájatokért. Azután elzarándokoltam Lisieuxba, az életben és halálban oly csodálatos Kis Terézke születési és nyugvóhelyére. Engem az az ígéret vonzott oda, amit a kicsiniek neveztek, de nagy szent haldokolva tett: „Segítségre leszek a papoknak, hithirdetőknek, az egész Anyaszentegyháznak!” Könyörögtem hozzá, hogy ezt az ő ígérését rajtam és minden papon beváltsa.

„A Népszövetség kisebbségvédelme csődöt mondott”

A kisebbségi kongresszus mai értekezlete — A zsidóság nem képviseltette magát a kongresszuson — A kisebbségek panaszait nem orvosolja a Népszövetség

Bernből jelentik: A kisebbségi kongresszus mai értekezletén a kisebbségi csoportok nemzeti önkormányzatra vonatkozó egyöntetű követelését tárgyalták le. A szudéta németek képviselője, Nedinger hangsúlyozta, hogy a kisebbségi szerződések betartása a kisebbségek minimális követelése. A kisebbségek részt kérnek az állam ügyeinek intézésében. Európa békéje nagyrészt ennek a kérdésnek mielőbbi megoldásától függ. A zsidó kisebbségi csoport a kongresszus munkájában nem vett részt, hivatalosan azonban kilépését eddig nem jelentette be. A csoport magatartása azzal magyarázható, hogy a vezetőség a németországi zsidók helyzetének tárgyalásánál nem akarta elismerni a zsidóság kisebbségi jellegét.

A kongresszuson éles támadások hangzottak el a Népszövetség kisebbség-politikája ellen. Graeben képviselő, a németországi lengyel kisebbség kiküldöttje 14 évi tapasztalat után kijelentette, hogy a Népszövetség kisebbség-

ségvédelme csődöt mondott. A beérkezett panaszokat a Népszövetség politikai szempontból itéli meg és annak a kormánynak óhaját veszi figyelembe, amely ellen a panasz beérkezett. Az erdélyi magyar kisebbség képviselőjében Balogh Artur szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy a népszövetségi tanácsban sok esetben a megvádolt kormány dönt a petíció sorsa felett. A panaszokat politikai szempontból itélik meg és még egyszer sem fordult elő, hogy a Népszövetség saját kezdeményezéséből vizsgálta volna meg valamely kisebbségi ügyet, holott az egyes kormányok szerződésileg magukra vállalták a kisebbségvédelmet.

A zsidó csoport ma újabb levelet intézett Wilfan elnökhöz, akitől azt követelték, hogy a kongresszus tiltakozzon a németországi zsidó kisebbségnek a nemzeti-szociálisták által való elnyomása ellen. A kérelemnek az elnökség nem ad helyet, mert ez nem áll összhangban a kongresszus szabályaival.

CENTRAL-MOZGO: JEAN HARLOW világ-filmje, A VÖRÖSHAJU ASSZONY. (Előadások: 5, fél 8 és fél 10 órakor.) Helyárak: 12, 15, 20 és 25 lej. repülőbiletteggel együtt.

SELECT-MOZGO: Repriz-premier. BOBBY NE HAZUDJ! Zenés, énekes vígjáték, főszerepekben: JENNY JÜGO, OSKAR KARLWEIS, HALMAY TIBOR. Előadások: 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

Bravuros mutatványokkal szórakoztatták a közönséget az aradi repülőnapon

Hatalmas tömegek a repülőtéren — Ötszáz méteres magasságból ugrott le ejtőernyőn Edit Clarc — Repülőiskolát terveznek Aradon

A szombati esős, szeles idő után ragyogó napsütés köszöntötte vasárnap reggel az aradi repülőnapot. Már a kora reggel zsufozásig megtelt autbuszok robotgattak ki a repülőtérré, ahol délelőtt tíz órára nagyszámú közönség gyülekezett össze. Délelőtt csupán sétarepülések voltak műsoron, kétszáz lejbe került egy tura a város felett. Igen sokan használták ki az alkalmat és sétarepülésre indultak. A tulajdonképpeni program délután folyt le. Már jóval négy óra előtt özönlött a közönség a repülőtérré felé, az autbuszok valósággal ontották az embereket.

Négy óra után kezdődött meg a program. Cernescu őrnagy, Georgescu főhadnagy, Gherasim kapitány, Ivanovici és Manolescu hadnagyok végezték a legvakmerőbb mutatványokat a levegőben. Hatalmas sikert aratott az a három repülőgép, amely mértani alakot mutatott be, hoi nyilegyenes vonalban, hol közvetlenül egymás alatt, majd ékalkban haladtak a gépek. A közönség megtapsolta Cernescu őrnagyot, Ivanovici és Manolescu hadnagyokat a szép mutatványért. Frenetikus taps üdvözölte később Ivanovici és Manolescu hadnagyokat, a két legvakmerőbb repülőtestet a bravuros teljesítményért.

Edit Clarc az ejtőernyővel

Nagy izgalom előzte meg Edit Clarc, a hirneves francia ejtőernyő-ugró produkcióját. Öt óra tájban erre is sor került. Edit Clarc fehér gyapju-uniformisban és fehér sapkában, hátán a zöld selyem ejtőernyővel a Braila jelzésű repülőgépre szállt, amelyet Gherasim kapitány vezetett. Perceken át vizsgálta meg a vakmerő hölgy ejtőernyőjét, nehogy baj történhessen. Végre startolt a gép, amely a repülőtérré végéig haladt. Amikor ötszáz méteres magasságban volt a gép: Edit Clarc kiugrott. Csak kis pont látszott, amint leválik a gépről. Majd nagyobb lett a pont, már léggömbhöz hasonlított, amely méltóságteljes lassúsággal szállt a föld felé. A szél Gáj felé sodorta Edit Clarcot, aki körülbelül tíz perces leszállás után a gáji határban levő kukoricásban ért földet. Autón mentek érte és hozták vissza a repülőtérré.

Az ejtőernyős-produkció után befejeződött a műsor és újra kezdődött a sétarepülés. Ekkor jelentkezett az egyik repülőtestnél Stefan Pál buzsáki iparos, aki saját találmányu ejtőernyővel akart leugrni. Terve azonban nem sikerült, mert nyomban közölték a süket-néma iparossal, hogy hadügyminiszteri engedély kell a produkcióhoz, amelyet a miniszterium mellett működő speciális bizottság véleménye alapján adnak meg. A sétarepülések során érdekes kulisszatitok derült ki: a Bucurestiből érkezett négyülékes Sofa-gyártmányu gép még nem az ARPA tulajdona. Egy angol fiatalemberé, aki amatőr-repülő és ezen a teljesen modernül felszerelt gépen bejárta már az egész világot. Az ARPA most meg akarja vásárolni a repülőgépet, amelyet a meetingek során próbálnak ki. Ezt a gépet egyébként Culari pilóta vezette.

Az Aradi Közlöny munkatársa Ghiosanu

kapitány, a meeting egyik rendezője engedélyével az Arad gépen szállt fel, amelyet Bruckner pilóta vezetett. A könnyű, kétüléses sportrepülőgép csodálatos biztonsággal szelte a levegőt és néhány érdekes produkciót végzett a levegőben. Már alkonyodott, a városban sorra gyultak ki az uccai villanylámpák és az apró fénylő pontokkal bekerített város pfciny házaival felejthetetlen látványt nyújtott. A város közepén ezüst szalagként húzódott át a Maros, amely mellett a csónakházak apró pontokként sötétlettek. A gép egyszerre zuhanni kezdett, az ember azt hitte volna, hogy katasztrófa történt. Csak kis játék volt az egész, a következő percben már nyilegyenesen suhant fel a gép az égbe.

A „repülő” polyaulas

A repülőnapnak humoros jelenete is volt. Egy magas, sovány fiatalember egész délután molesztálta Ghiosanu kapitányt azzal, hogy fel akar szállni, azonban nincs kétszáz leje, tehát ingyen akar repülni. A kapitány többször felkérte: távozzon a repülőtérről. Rendőrséggel fenyegetőzött, kiabált, könyörgött... mindez nem vezetett eredményre. Végül is Ghiosanu kapitány elvesztette türelmét és az egyik markos mechanikusnak szólt. *A mechanikus két karjába kapta a kapálózó fiatalembert, akit úgy vitt ki a térről, mint egy ölbéli pályásbábát. Ott azután nagyot lödött rajta. A fiatalember kívánsága teljesült. Repült — díjmentesen...*

Este nyolc óra volt, amikor a közönség eltávozott a térről. A meeting nagyszerűen si-

került. Csupán kisebb zökkenők voltak. Amit egy-két tulbuzgó rendező okozott. De az ARPA rendezősége, élén Iovanescu őrnaggyal, mindent megtett a rend fenntartására.

azonban a repülőter parancsnokságának egyik tisztviselője meglepő módon zavar-ta meg a repülő-ünnepség harmonikus rendjét. A riportot készítő újságírókat megakadályozta munkájukban és az ő utasítására történt többször, hogy a katonák „hátra a civilekkel!”-kiabálással szorították vissza a közönséget. Ez a tisztviselő ugylátszik megfélemedezett arról, hogy az ott megjelenteket meginvitálták a repülőversenyre. Ez a közönség előzéke-nyebb bándsmódhoz van szokva.

Pilótaiskola létesül Aradon

A meeting után beszélgettünk Cernescu őrnaggyal, az ARPA központi adminisztrateur delegueé-jával.

— Négy éves programot dolgoztunk ki a repülés fejlesztésére — mondotta és a programunk egyik pontja új pilótaiskola felállítása. A tervek szerint Aradot jelöltük ki, de lehetséges, hogy Temesváron állítjuk fel az iskolát. Mindkét verzióknak nagy tábora van és most már a körülményektől függ, melyik város kapja meg az iskolát.

A repülők egyébként hétfőn reggel hat órakor startoltak Turnu-Severin felé. Onnan Bucurestibe mennek és jövő vasárnap már Chisenevben tartanak meetinget. Edit Clarc, a szőke ejtőernyő-ugró mindenütt kíséri a bátor repülőgárdát.

Az Aradi Közlöny fotóriportere, Sándor Jenő aradi fényképész érdekes felvételeket készített a vasárnapi repülőmeetingről, úgy a felszállásokról, mint a levegőből. Lapunk fotóriportere csaknem minden egyes felszállót külön lefotografált a gépben ülve, közvetlenül a felszállás előtt. A képeket az Aradi Közlöny főkkiadóhivatalának kirakatában (Minorita-templommal szemben) közszemlére tettük. Megrendelhetők: Sándor Jenő fényképésznél, Bulev. Reg. Ferdinand 22. (Lutheránus-templom mellett).

Ismét szabadlábra helyezték Duma Floricát

— Jogi vita az arzénos gyilkosságok fővádlottja körül —
Sebestyénét újból letartóztatták

Bonyodalmak fűszerezik az arzénos gyilkosságok bünperét

A világsi arzénos gyilkosságok ügyében újabb naponként történnek érdekes események. Most már nem annyira a tények körül folyik a harc a vád és védelem között, mint inkább jogi problémák felett. Az aradi törvényszék vádtaácsa ma délelőtt újra Duma Florica, az arzénos ügy fővádlottja ügyét tárgyalta. Duma Floricat — mint megírjuk — ismét letartóztatták és az aradi törvényszék második szekciójának vádtaácsa ma tárgyalta az újabb letartóztatási végzés ügyét. Gherman Dante dr. védő érdekes jogi kérdésekre való hivatkozással kérte ismét a szabadlábrahelyezést. Négy pontban állította fel kifogásait: az első szerint az alkotmány előírja, hogy a letartóztatási végzést huszonnégy órdn belül közölni kell a vádttal. A második szerint a letartóztatást újabb kihallgatásnak kell megelőznie. Egyik sem történt meg. Azonkívül három napon belül vádtaács elé kell vinni az ügyet, míg ebben az esetben a letartóztatási

végzést szeptember 13-ikán adták ki és csak 18-ikán került vádtaács elé. Végül pedig arra hivatkozott a védő, hogy újabb letartóztatás csakis újabb terhelő tények felmerülése esetén rendelhető el. Kérte védenccé szabadlábrahelyezését azzal, hogy az újabb letartóztatás indokolatlan volt. Az ügyészség a vizsgálóbírói végzés megerősítését kérte és a törvényszék hosszas tanácskozás után elfogadta a védelem kifogásait és szabadlábra helyezte Duma Floricat. Az ügyészségnek most három nap áll rendelkezésre az esetleges fellebbezés bejelentésére s az arzén-ügy fővádlottja addig is az aradi fogház lakója marad.

Az ügyben egyébként más letartóztatás is történt. A törvényszék vádtaácsa szombaton szabadlábra helyezte özv. Sebestyénét, az arzénos gyilkosságok másik vádlottját. A szabad-ság azonban nem tartott sokáig, mert az ügyészség rendelkezése a mai napon az aszszonvi újból letartóztatták. Valószínűleg holnap kerül újra vádtaács elé.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-vaj szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.
„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokdében.
„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verbos-ház, Minorita templommal szemben,
A le modernebb eszközökkel dolgozik
Megőrzi fiatalágát és szépségét.
A szépitő eljárások egész légi-
ója áll ott alátogatók rendelkezésére

1. Szepők eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Aravibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszépítése.
7. Száraz, zsiros, színtelen bőr megszépítése.
8. Különféle arcpakkolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben —
Tanítványok az arcpakolás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek. — Olcsó havi fizetéses bérletrendszer.

Külön tisztviselő árak

Terézia Felter kozmetika

Mólváltása, hajváltása. — Olcsó árak. — Izsák Olga külföldi kozmetikusno vezetésével. — Tanítványok felvételnek.

v. Szabadság-tér 18. Szeplők, májfoltok, pattanások szakszerű kikészítése Legújabb pakolások, diathermiai maszk, vasalás. hajszálak, szemölcsök végleges el- kikészítése kozmetikusno vezetésével. — Tanítványok felvételnek.

HIREK

Esti kaland a parkban

Valahol azt olvastam egyszer, hogy az eső összehozza a szerelmeseket... Bizonyára erre gondolt a aradi Eminescu-park mellett szolgálatot teljesítő derék rendőr is, akit esti sétája alkalmával, midőn éppen az eget kémlelte, a park fájáról csendesen hulló esőcseppek neszen kívül halk suttogásra és léptek zajára lett figyelmes. Csakhamar meggyőződhetett arról, hogy az egyik nedvesre ázott padon két egymásbafojtódott árnyalak ül.

— Ennek fele se tréfal — mormolta rendőrünk és most már kiemelkedően odacsörtetett a hatalmas töcsa közepén álló padhoz. Halk sikoly, az elkésett, ázott verebek szétbontak... Megindult a beszélgetés:

— Mit keresnek ilyen későn a parkban? — kezdte a rendőr hivatalos hangján s lámpájával rávilágított a megszeppent fiatal párra. Elegáns, szürke felöltös uriemberre és csinos, sápadt arcú fiatal leányra hullott a villanylámpa fénye.

— Kérem, mi a Marosparton sétáltunk és keresztüljöttünk a parkon! — mondta a iftaleMBER.

— Sajnálom, ez tilos, ilyen későn, a parkban... A férfi megdöbbenten magyarázta, hogy ő nem tudott az aradi parkok szigorú „csendrendeletéről”, miután nem ide való és igazán nem szándékosan lépte át a törvényben előirt szabályokat... A közeljövőben eltávozik Aradról — mondotta — és ha legközelebb Aradra jön, igazán nem fogja újból elkövetni ezt a kihágást...

A rendőr azonban a hivatalos kötelesség magasztán állva, nem tágitott. Igazolásra szólította fel a iftalembert, de — még inkább a hölgyet... A férfi tiltakozott a hölgy igazolása ellen és öntudatosan vette elő szürke felöltőjének zsebéből utlevelét, amit a sziguranacán annak rendje és módja szerint láttamoztatott. A villamos zseblámpa világa mellett rendőrünk hozzáfogott az utlevél alapos áttanulmányozásához, amely néhány perces mélyszeges hallgatást eredményezett. A fiatal pár reményteljesen várta az utlevélvizsgálat „happy-endjét”, amely — nem következett be!

— Nincsen feltüntetve a lakáscím! — hangzott a hivatalos, szigorú kijelentés és a rendőr ridegen visszaadta fiatal barátunk utlevelét.

— Kérem, kövessenek a rendőrségre! — tette hozzá.

Hiába kért, fenyegetőzött a iftaleMBER, hiába volt a bájos hölgy könnyes mosolya, a rend szigorú óre nem tágitott. Amor istenke, a szerelmesek hűséges pártfogója azonban hirtelen mentőötletet sugott hősünk fülebe:

— Hát rendben van, követjük a rendőrségre! De aztán nekem elég volt Aradból, visszautazom és elmondom, hogyan bántak itt a külföldi vendégekkel... — kiáltott a iftaleMBER és megindult hölgyével karján a park lucskos, cuppogós, pocso- lyáktól borított útján...

— Várianak csak kérem! — mondja a rendőr és eloltotta zseblámpáját. Néhány perces hallgatás következett s a fiatalok ismét reménykedni kezdtek jöszerecsükben. A rendnek derék óre pedig becsületes lelkitusát vivott a park hom- lyánban, ugylátszik, végre két kötelességérzet kelt harcra szívében: az egyik a hivatalos paragrafusok parancsoló szava, a másik pedig a vendégsze- retet törvénye.

— Hát... menjenek szépen haza! — mondta rendőrünk halk, a és hozzátette:

— De... csak azért, hogy lássák: megbecsüljük ám mi is a külföldi vendéget!

Az Eminescu-park ügyveltes rendőre leckét adott a paragrafusos uraknak. (cs. p.)

— IDŐPROGNÓZIS. Változó felhőzet, északi és északkeleti szél.

— Uj pártalakulás Csehországban. Prá- gából jelentik: A cseh-szlovákiai politikai kö- röket szenzációs esemény foglalkoztatja. A szudéta németek, a nemzeti szocialistáktól kezdve, a zsidókig, a szocialisták és kom- munisták kivételével, közös alapra heyezke- tek és nemcsak egységes politikai pártot ala- pitottak, hanem megalakították a szudéta né- metek néptanácsát is. A szudéta németeket eddig a parlamentben öt ellenzéki és két kor- mánypárti képviselő reprezentálta. Dr. Bacher, a Bohémia szerkesztője, a szudéta német zsi- dóság képviselője, szintén csatlakozott a koa- líciohoz. Az új szudéta német népközösség ön- tudatos német célok követésében határozta meg programját.

— Miklós királyi herceg Párisban. Bucu- restből jelentik: Miklós királyi herceg, bucu- resti-i értesülések szerint, négy napra Párisba érkezett, onnan pedig Belgrádba megy. Előre láthatólag a jugoszláv királyi párral együtt keresi fel szeptember huszonötödikén Sinaiat, hogy a Peles kastély történelmi nevezetessé- gi ünnepeken résztvegyen.

Háborúság a családfák körül

Lord Raglan azok közé az angol arisztokra- ták közé tartozik, akik tudományos munkásság- gal foglalkoznak és különösen a heraldika terén nagy szaktekintély. Lord Raglan most egy köny- vet írt, amelyben bebizonyította, hogy a legtöbb előkelő angol család családfája hamis és az an- gol arisztokrácia legtöbb famíliája hamis csalá- d-fák alapján követeli magának azt a jogot, hogy Anglia ősnemességéből származónak tekintsek. Lord Raglan bebizonyította, hogy a Wake-csa- lád, amelynek feje most Sir Herward Wake és amelyet Anglia legrégebb nemesi családjának te- kintettek, mert a Herward szerint a kilencedik század egyik híres szász nemzeti hőstől, Wake hercegtől származik. — csak a 12-ik században adoptálta őnek ezt a mesebeli Wake herceget. A szegény Wake-család tehát nem ezerszent- dős, csak hétszázéves. Emiatt a leleplezés miatt valóságos háborúság támadt a geneológia tudó- sai között, de a legtöbben beismerik, hogy lord Raglan leleplezései annyiban igazak, hogy a leg- több angol arisztokrata család párszáz eszten- dővel visszafelé datálta a családfáját.

— XIII. Alfonz talákozott kitagadott fiá- val. Párisból jelentik: Valóra vált az a Páris- ban régóta szállongó híresztelés, hogy Alfonz spanyol exkirály kibékül legidősebb fiával, az asturiai herceggel, akivel házassága miatt szakított. A „Journal” közli, hogy a herceg, aki gróf Cavadunga név alatt tegnap Párisba érkezett, a szakítás óta tegnap először talál- kozott atyjával és a legközelebbi napokban az exkirály fontainebleau-i villájában össze fog gyűlni az egész spanyol királyi család, hogy megtörténjen a kibékülés.

Női és férfi lehérmények

legjobb kivitelben, leolcsóbban 307

KOZSINEKNÉ lehérmény- varrodájában készülnek

Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.) 1. sz.

Idill

Ketten ülnek egymás mellett a tó part- ján s a férfi a hölgye kezét szorongatja:

— Nagyon kíváncsi vagyok, hogy mit szólna, ha megcsókolnám?..

(A hölgy mosolyogva): Ha igazán kí- váncsi lenne, már rég tudnád...

— Negyvenöt millió lej értékű romániai állat-export Németország részére. Birtolon Aurel kormányképviselő, az Aradmegyei Ál- latexport-szindikátus elnökének közlése szer- int, az egész ország exportja erősen emelke- dő tendenciát mutat. Így, míg június hónapban 2 százalékkal növekedett az ország állat-ex- portja, ez a szám 4 százalékra nőtt júliusra, míg augusztusban elérte a tíz százalékot is. Legutóbb Németországgal sikerült kompenzá- ciós alapon nagyobb szabású üzletet lekötni, amelynek értelmében a német fogyasztópiacok 45 millió lej értékű állatot vesznek át Romá- niától, amelyek novemberben és decemberben kerülnek leszállításra.

— Felmentett baptista prédikátor. Pascu Dániel plescutai baptista prédikátort bíróság elé állították, mert 1932. augusztusában Ochiu községben keresztelőt rendezett a Fehér Kör- rös partján és oda gyülekeztek az egész kör- nyékből a baptisták. Tiltott gyülekezés címén indult meg ellene az eljárás, a bíróság azon- ban megelégedett azzal, hogy bűnösnek dekla- rálta, de nem rótt ki rá büntetést, hanem az aktáknak a kultuszminisztériumba való küldé- sét határozta el. Fellebbezés folytán a tör- vényszék tárgyalta az ügyet és a bíróság ma felmentette a prédikátort.

URANIA

MA, KEDDÉN: 3, 5, 8 és 10 órakor:

Közkívánatra 1 napra prolongálva. RENATE MULLER — HERMAN THIMIG. SZÓKE SZAKAL — FRITZ GRÜNBAUM

legjobb filmje: ZAGON ISTVAN na. ysikerü vizjátéka

Szegény leányt nem lehet elvenni

HÉLYARAK 3 órakor: 6.— és 10.— L. 5 órától: 8.— 10.— és 15.— L.

Jegyelővétel este 9 óráig: Menczer dohány- tözsdé, Str. Alexandr. (Salacz-u.) sarok.

Jön! EGY ÉJ A PARADICSOMBAN Anyi Ondra, Herman Thimig, Ralph A. Roberts.

— Eljegyzés. Künstler Albert (Sebis) és Kapitán Mariska (Sebis) jegyesek.

— Házasság. Visky Marietta és Ghi- ba György házasságot kötöttek. (Minden kü- lön értesítés helyett.)

— A jövő héten lesz a városi nagytanács ülés. Az eddigi gyakorlat szerint, Aradváros vezetősége minden hónap szerdájára hívta össze a városi nagytanácsülést. Amint ismer- tetes, az elmúlt hónapban a tanácsülés, a nyá- ri szabadságolás miatt elmaradt és így nagy anyag gyűlt össze erre a hónapra, melynek előkészítése hosszabb időt vesz igénybe. Erre való tekintettel a polgármester elhatározta, hogy a szeptember havi városi tanácsülést eb- ben a hónapban, a legutolsó szerda délutánjá- ra hívja össze.

— Artistatragédia Budapesten. Budapest- ről jelentik: A városligeti Néucirkuszban megdöbbenő artista-szerencsétlenség történt. Egy artistanő lezuhant és agyrázkódást szen- vedett. A szerencsétlen fiatal asszony: Gur- rumbay Istvánné, kerékpáron végzett mutat- ványokat a magasban kifeszített kötélen. azonban egy óvatlan pillanatban megbillent, elvesztette egyensúlyát és lezuhant. A nézők a rémületől dermedten ültek helyükön, csupán a szerencsétlenül járt artistanő férje és a cir- kuszigazgató rohantak az eszméletlen asszony segítségére. Beszállították a Szent István-kör- házba, ahol megállapítást nyert, hogy agy- rázkódást szenvedett. Állapota nagyon súlyos.

— Elvesztett pénteken a Piata Avram Iancu (volt Szabadság-téren) 2 jegygyűrű. Az egyik: Kathe 923, XII. 9. a másik: Kios 923 XII. 9 vésés- sel. A megtaláló jutalomban részesül a Phönix- nyomdában, Árpád-tér 2.

— Betörés Alsósimándon. Az elmúlt éj- szaka Alsósimándon, Rosendorn Soma nyugalmazott tanító lakásán betörők jártak. A vakmerő tolvajok, akik ismerősek lehettek a helyszínen, behatoltak a nyugalmazott tanító dolgozószobájába és az asztalon lévő női órát, valamint a szekrényben tartott 4081 lejt ellop- ták. Az iróasztalt is megpróbálták felnyitni, azonban valaki megzavarta munkájukat. A rendőrség bevezette az ügyben a nyomozást. A nyugalmazott tanító mindenesetre kér min- denkit, hogyha történetesen olyan női órát kí- nálna eladásra, amely feketére van bronzi- rozva, vagy amelyikben „Dus Rubin” jelzés van, ne vegyék meg, hanem az órák árusítóját adják át a legközelebbi rendőrnek.

— Budapesti primadonna balesete. Buda- pestről jelentik: Balla Lici, a Royal Orfeum Ausztriából importált szubrettje, a „Tessék beszélni...!” című revüben, táncközben állí- tólag kifoccamította a bokáját, mire a nyilt szí- nen elájult. Az ájult, de csinos szubrettet per- sze kivitték a színpadról és helyette Szokolay Olly rögtönzött jeleneteket. A „Tessék be- szálni...!” előadásai eléggé változatosak — legutóbb a két szerző „rögtönzött” ugyancsak csattanós jeleneteket.

— A ségai orthodox templom ünnepélyes felszentelése. Vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között ment végbe Ségában az új görögkeleti templom épületének beszentelése. A szertartást dr. Comsa Gergely görögke-leti püspök celebrálta, fényes papi segédlettel és az ünnepi szertartáson úgy a megye, mint a város hivatali előkelőségei résztvettek. A templomszentelés után bankett volt a ségai kultúrházban.

— Az aradi sakk szimultán-verseny. Ben- sőséges ünnepi keretek között tartotta meg Halic Iván többszörös aradi sakkbajnok ezidei szimultán sakkversenyét, mely a következő eredménnyel zárult: nyert 16 játszmát, vesz- tett 5-öt, döntetlen 1.

— **Ál-adóhivatalnokok az aradi ügyészségen.** Ma délelőtt beszállították az aradi ügyészségre Funariu Emil és Lautas Simion kiszentesmikulsi fiatal embereket, akik adóhivatali tisztviselőknél adták ki magukat és 100—150 lejeket vettek fel a kiszentesmikulsi gazdától, azzal, hogy elintézik függő adóügyeiket. A gazdák hamarosan rájöttek arra, hogy becsapták őket, mire feljelentést tettek.

— **Borzalmas autókatasztrófa.** Erfurtból jelentik: A XI. úgynevezett „Schleifendreick” turán vasárnap délután súlyos sorozatos szerencsétlenség történt. Már az előversenyeknél négy versenyző szerencsétlenül járt és a harmadik fordulónál a szerencsétlenségek újabb sora következett be. Hartmann Walter hildesheimi versenyző kocsija az egyik hajtúfordulónál, ugyanazon a helyen, ahol már a múlt évben is szerencsétlenség történt, hat halálos áldozattal felborult, az utána következő versenyzők nekimentek a felborult kocsinak. Hartmann koponyatorést szenvedett és meghalt, nyolc versenyző súlyosan megsebesült.

— **Orvosi hír.** Dr. Waldman fül-, orr- és gégeorvos külföldi utjáról hazaérkezve rendeléseit Str. Take Jonescu (v. Sárosi-ucca) 1. alatt újból megkezdte.

— **Újabb hatvan aradi háztulajdonosnak utalták ki a lakbérkülönbözetet.** A mai napon ismét hatvan aradi háztulajdonos számára érkezett a pénzügyminisztériumból különbözött kiutalás. Mivel a szükséges összeg még nem áll rendelkezésre, ezért Himmel Dezső pénzügyigazgatásügyi osztály vezetője (I. em. 24-es szoba) csak szerdán kezdheti meg az utalványok kiadását és a szükséges felvilágosításokat is ugyanakkor adja meg.

Vörösrókból ezüst- és kékrókat készítünk. Beszarábiai juhprémeket festünk mély fekete színnel és kékes bőrrrel. Bundákat és régi szőrmekeket felfrisítunk. Szakképzett vegyész-mérnökök vezetésével.

„STAR” Első román prómestőde
MAIROVITZ IMRE

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 14. 3238

— **Uccai harc halálos áldozattal Nagykarolyban.** Nagykarolyból jelentik: Nagykaroly egyik külvárosi uccáján véres verekedést rendeztek a Szent János-tanyai telepesek, akik két pártra szakadva, egy teljes óráig valóságos közelharcot vívtak egymással. 500—600 érdektelen szemlélő jelenlétében. A telepesek a nagykarolyi ketvására jöttek be, ahol közülük két legény egy leány fölött összevezszett. Amikor hazafelé mentek a legények, tovább vitakoztak a leányról, majd pofozkodni és verekedni kezdtek. Ekkor érkezett a helyszínre a telep volt bírója, Teodor Nicolai, ki a verekedőket szét akarta választani. Egyik telepes erre kirántotta bicikliját és a volt bírót felé szurta, akinek karjából ömleni kezdett a vér. Ezt látva egy másik telepes, szekereiről lekasztott egy hánifát és azzal fejbevágtatta a volt bírót. Ezt is azonnal elöntötte a vér, mire a többi telepes két pártra szakadt és valóságos közelharcot indított egymás ellen. Egy óra hosszat hadakozott egymással az összegabalyodott tömeg, ami után véresen szekereikre szálltak, vagy gyalog indultak tovább az ádáz tusa színhelyéről. Costea Georgehe 24 éves legényt késsel úgy oldalbaszurták, hogy az uton összeesett és telepestársai vitték be a városi kórházba, ahol most halálal kivődik. A hatóságok vizsgálatot indítottak a véres verekedés ügyében.

— **Ismét nagyon sokan kérnek adófizetési halasztást.** Az aradi pénzügyigazgatóság hivatalosan közli, hogy néhány nap óta ismét rendkívül sokan fordulnak a különböző hivatalvezetőkhez adófizetési halasztás miatt. Mivel a minisztérium nemcsak felfüggesztést helyezett kilátásba az adófizetési halasztást engedélyező tisztviselőknél, hanem anyagilag is felelőssé teszi őket, azért a pénzügyigazgatóság figyelmezteti az adósokat, hogy adófizetési halasztás iránt ne forduljanak hozzá, mert a kivánásokat nem bírja teljesíteni. Még ha az adózó a pénzügyminisztériumhoz nyújt is be halasztási kérelmet, akkor sem függeszthetik fel az adóbehajtási eljárást. Ugyancsak a pénzügyigazgatóság osztályfőnöke arra kéri az ügyfeleket, hogy délelőtt intézzék el ügyeiket a hivatalokban, mert a délutáni órákban senkinek sem állhatnak rendelkezésére.

— **A bolgár királyi pár Belgrádban.** Belgrádból jelentik: Boris bolgár király és Giovanna királyné ma reggel Belgrádba érkeztek. A magas vendégeket a váróteremben Sándor jugoszláv király és Mária királyné fogadta.

A fecskék új nyarat ísölnak

Tul korán köszöntött be az ősz! Ezt keserzik ma a kabátba burkolózó járó-kelők léptenyomon, ezt visszhangozzák a kávéházak elárult terraszaik és erről sutog a hűvös, őszi szél az elhagyatott strandok kabinjai között, vagy a Maros-part néptelen sétányán... Igaz, a meteorológiai intézet Londonból hűhullám startjárt adott le jelentést, amely állítólag rekordsebességgel indult el felénk, hogy második nyarat varázsoljon Kelet-Európa országaiban. Fbben a jóslatban, bár kellemes volna nem merünk binni, hiszen az áldott, ragyogó napsütésből napról-napra kevesebb részünk van s álmainkban már a téli fakészlet beszerzése és holmi télikabát-gondok kísértenek...

Mégis, van valami, ami minden időjárásnál nagyobb optimizmust varázsol lelkünkbe az elkövetkező „Vénasszonyok nyarat” illetőleg. Igen, itt vannak a fecskék! Ezek a frakkos, fürgé, szeretetreméltó madárkák, akik minden esztendőben ilyenkor, Kisasszony napja táján indulnak el téli üdülőhelyük, az örök nyár hazája felé. Kisasszony-nap már elmúlt, másik hét is lepergett utána és a fecskék — nem mentek el!

Valami nyugtalanságot észlelhetett ma az elhagyott Maros-parton sétáló a fecskék társadalmába. Alacsonyban repülnek, ideges, összevissza cikázással a sétány felett. Mintha tanácskozásra készültek volna, kongresszusra a kivándorlás megszervezésének ügyében... A „tanácskozás” tetőpontján, hirtelen kisütött az áldást osztó, jó meleg nap és arany sugarai megcsillantak a fecskeszárnyakon... Néhány pillanatra mulva szétoszlatott a kongresszus. A szárnyas csapat lecsendesedett, megnyugodott. Az egyik csipogó kis fecske, talán a kongresszus elnöke oda telepedett egy sárguló levelű kis bokorra és bizakodó, vidám csiripelésbe kezdett... Tanulhatnánk tőle mi borulató emberek! A felhők közül előtörő napsugár nekünk is új nyarat ísöl, ökönyálás, szállót érlelő, csendes őszbe hajló vénasszonyok nyarat...

— **A rossz ut miatt visszafordultak a tüzoltók.** Csernovicéből jelentik: A bukovinai Visnita közszégen tűz ütött ki. A Rosner-szálló kigyulladt. A visniti tüzoltóság kevesnek bizonyult a tűz megfékezésére, ezért a csernovici tüzoltók segítségét kérték. A csernovici tüzoltóság el is indult, azonban utközben vissza kellett fordulnia, mert az esőzés következtében egyes helyeken képtelen volt keresztüliatolni. Így a visniti tüzoltóság magára hagyatva viaskodott az elemi pusztítással, amelynek végül is hét ház esett áldozatul. A szálloda leégett.

— **A közhivatalokban megszűnik a Week-end rendszer.** Az aradi postafőnökségre rendelet érkezett, amely szerint az összes állami és közhivatalokban szeptember 18-ától megszűnik a Week-end rendszer. A Week-end munkaidő a közhivatalokban július 15-én lépett életbe azzal a könnyítéssel, hogy vasár- és ünneppapokat követő délelőtt nem tartanak hivatalos órákat, ezzel szeptember délután volt hivatalos munkaidő. Kedden tehát újból életbe lép a téli munka rendszer, amely szerint délelőtt fél 8 órától 2 óráig tartanak a közhivatalokban szolgálatot, ezenfelül kedden és pénteken délután is hivatalos órák lépnek életbe. Az aradi postafőnökségen már hétfőn délelőtt életbe léptették a téli munkarendszert.

— **Soffőr-tanfolyam kezdődik folyó hó 20-ikán a Felső Fa- és Fémipari szakiskolában.** Beiratkozni lehet 5—6-ig az igazgató-ságnál.

— **A fegyelmi okból a halálba menekült egy csendőr.** Szatmárról jelentik: Pár nappal ezelőtt véres esemény színhelye volt a máskor csendes Borválasztú község. Berianu Ioan csendőr őrsparancsnok egy másik csendőr közreműködésével több embert véresre vert, akik közül Pop Sándort súlyos sebeivel kórházba is kellett szállítani. A rettenő módon összevert embert a szatmári kórházban azonnal megoperálták és ma már remény van a felépülésére. A többieket lakásukon ápolják. Az ügy bevizsgálása még nem nyert teljes befejezést, de az egyik főszereplő, Berianu Ioan csendőrszakaszvezető már önként kimondotta az ítéletet önmaga fölött. Tegnapi délután ugyanis szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Azonnal meghalt. Tettét a kilátásban levő büntetéstől való féltelmében követte el.

— **Aki a Pageol csodálatos hatását, mint violetfertőtlenítőt megfigyelte, megérti, hogy miért lett ez a készítmény eddig már 15 nagy díjjal kitüntetve.** A Pageol feloldja a hughszervek beteg szöveteiben előállott dugulásokat, megerősíti azok teljesítőképességét és így közvetve megsemmisítőleg hat a mikrobák seregére és nem egyedül a gonococcusokra, hanem azokra a számottevő bacillusokra is, melyek velük összekötetésben vannak és a betegséget komplikálhatják.

Vendéglőben

— **A nyulban, amit tegnap itt vettem, sok volt a sörét.**

— **Kérem, legközelebb majd olyat adunk, amelyik öngyilkos lett vagy talán amelyik halálra nevette magát...**

— **Meghalt egy ismert budapesti színész.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház egykori művésze, Császár Imre, ma 69 éves korában meghalt.

— **Az aradi állambiztonsági hivatal betiltotta az aradi zsidó ifjusági egyesületet által tervbe vett irodalmi törvényt.** Általános érdeklődés előzte meg vasárnap este a Fehér Kereszt nagytermébe hirdetett irodalmi törvényt, melyen erdélyi és aradi intellektuelek törvényt ültek volna Schalom Asch, kiváló író három híres könyve felett. A három könyv címe: Szentpétervár, Moszkva és Varsó. Az irodalmi törvényeseken az elnöki tisztelet dr. Székely László fogorvos vállalta el, míg a fővádloki pozíciót Murton Ernő zsidópárti képviselő töltötte volna be. Az író védelmét Kaestner Rezső kolozsvári hírlapíró és Fekete Tivadar vállalta el. A város zsidó társadalmának szellemi elitjéből került volna ki a hat hölgy és a hat férfi esküdt. Az érdekes eseményre minden előkészületet megtettek és a zsidó ifjuság mintegy negyszáz jegvet részt vett el és ezzel tehát biztosítva volt az estély tényleges sikere. Azonban, amikor a rendezőség annak rendje és módja szerint az eseményt bejelentette a szigurancának, onnan azt a választ nyerték, hogy az irodalmi törvényeseket csak abban az esetben tarthatják meg, hogyha erre Bucurestiből külön engedélyük van. A rendezőség nyomban intézkedett Bucurestiben, de mindaddig választ nem kaptak. Így tehát a kivételes érdeklődéssel kísért irodalmi est elmaradt arra az időre, amikor a Bucuresti-i sziguranca vezérfelügyelőség engedélyt ad annak megtartására.

— **GERŐ dentist kizárólag nemesiemből és csak elsőrangú anyagból vállal mindenféle fogmunkát olcsó díjazásért.** Str. Consistoriului (v. Batthyány-ucca) 11. 3287

— **Az Új Idők mai száma.** Farkas Imre, Zsigray Julianna, Komlós György írásai teszik változatosabbá Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját, amelyből Harsányi Zsolt és Bokor Malvin nagy sikert aratott regényeinek folytatásai, ötletes fejlecek, számos időszerű és művészi kép, a népszerű rovatok, a Szerkesztő üzenetei, Reitvényverseny, Szépségápolás, Kertészet, Gasztronómia sem maradtak ki. Díjtalan mutatószámot bárkinek szívesen küld az Új Idők kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Az Új Idők előfizetési díja Magyarországon egy negyedévre 6 pengő 40 fillér, egyes szám ára 50 fillér. Előfizetési díj egy negyedévre 260 lej.

— **Gyujtogatások Szilágymegyében.** Szilágysomlyóról jelentik: Szilágymegyében három helyen is tüzvész pusztított, amely rengeteg terményt semmisített meg. Meleg András kémeri földbírókosz szérűjében tűz ütött ki, amely 256 ke reszt árpát és 202 kereszt zabot hamvasztott el. A hatalmas tűz oltásánál az egész falu lakossága segédkezett és csak a megfeszített munkának tudható be, hogy 5 vagon búzát, amely szintén a kigyulladt szérűben volt, sikerült megmenteni. A csendőrség szerint a szérűtüzet hűvös kezek okozták. A második tűz az elmúlt éjjel Északácsi községben történt, ahol Lugosi Ferenc ottani gazdálkodó szérűje gyulladt ki. A lángok 350 kereszt búzát megsemmisítettek. A hatóság véleménye szerint itt is gyujtogatás történt. Farkas Sándor gazdát, Lugosi régi haragosát, akit a gyujtogatás elkövetésével gyanúsítanak, letartóztatták. Hatalmas tüzvész volt a szilágymegyeyi Mutos község határában is, ahol az összes kicsépellt szalma elégett. A vizsálat megállapította, hogy két pászortgyermek, akik tehenet legeltettek, az egyik ká, zal közelében tüzet raktak. A lángok csakhamar belekaptak a kazalba és az elharapózott tüznek ilyenformán az összes kicsépellt szalma áldozatul esett.

SPORT KÖZLÖNY

Pontvesztés nélkül a Transilvania áll az élen

A derby részvevői pontosztizkodást rendeztek — Az Olimpia-PTT a Tricolorra, a Hakoah az Unirea vérére

A kerületi bajnokság negyedik fordulójára lepergett és ez a bajnoki vasárnap minden különösebb meglepetés nélkül végződött. A legnagyobb érdeklődést kiváltó összecsapás az AAC és a tornászok csapatai között zajlott le és a két együttes megosztotta a pontokat. A Transilvania ismét győzött, így veszített pontok nélkül az élvonal szerepét viszi. Az Olimpia-PTT szerencsés győzelmet aratott a Tricolor felett. A Hakoah izgalmasság után győzte maga alá az Unirea csapatát. A bajnoki táblázat így fest:

1. Transilvania	4	4	—	—	11	4	8
2. ATE	4	3	1	—	28	5	7
3. Hakoah	4	3	—	1	9	4	6
4. AAC	4	2	1	1	10	3	5
5. Olimpia-PTT	4	—	1	2	6	19	3
6. Unirea	4	—	1	3	7	14	1
7. Tricolor	4	—	1	3	4	10	1
8. Soimii-CFR	4	—	1	3	4	20	1

ATE—AAC 1:1 (0:0). AAC-pálya, bíró: Oravetz. Az eredmény reális bár az AAC táján egy árnyalattal jobb volt. Az AAC csatárosa nem produkálta azt a játékot, amit az utóbbi meccseken mutatott. A vezető gól a II.

félidő 11-ik percében esik, amikor Körösladányi labdáját Metz vágja a hálóba. Nem sokkal később, a 20-ik percben, Matyók beadását Simon juttatta a rendeltetési helyére.

Olimpia-PTT—Tricolor 2:1 (1:0). AAC-pálya, bíró: Pálffy. A mérkőzésen inkább a Tricolor van fölényben, de a csatárai tehetetlenek. Barbu I. lövi a félidő egyetlen gólját, majd a II. félidő 28-ik percében ugyancsak Barbu góloz. A Tricolor Morar révén szépített.

Transilvania—Soimii-CFR 3:1 (2:1). AAC-pálya, bíró: Höhn. A Transilvania szokatlanul gyenge játéka ellenére is, megérdemelte mind a két pontot. Góllövők: Ivanov (11-ből), Mihailovits és Filimon, illetve Dragulescu.

Hakoah—Unirea 3:2 (1:1). Az I. félidőben egyenlő ellenfelek küzdöttek, de szünet után felülkerekedett a Hakoah és sikerült mind a két pontot megszereznie. Kántor lötte az első gólt, majd Mayer kiegyenlített. Szünet után Grünfeld és Kántor góljai jelentik a Hakoah előnyét, amire Mayer 11-ből lött gólja a válsz.

A Gloria-CFR értékes győzelmet aratott a Vulturii felett

A Gloria-CFR a Lugos-kerületi bajnok ellen meccselt és ezt a jónévű csapatot megsemmisítő fölény után, hatalmas gólaránnyal megérdemelten verte. Az I. félidőben csak egy gól esik, ennek érdeme Merceaát illeti. Szünet nélkül, hibátlanul működik a Gloria-henger és Mercea, Fodor, Fodor, Marianut, Mercea góljai jelentik az eredményt.

Tizenegyesből lött góllal vert rá a CFR az AMTE-re

Az AMTE-t hívei nem sok reménnyel bocsájtották utjára, mert nem kevesebb, mint hat tartalékkal utazott el. Az eredmény mégis respektábilis, miután ez a tartalékos csapat nagyszerűen tartotta magát és ha a bíró a csapatot indokolatlan ítéletével nem sújtja, úgy az egyik pontot haza is hozhatta volna. A mérkőzés sorsát eldöntő gól 11-esből esett, amit a bíró rárugott labdáért adott meg. A labda Habás karját érte. A megítélt pénályt Attila értékesítette. Az A) csoportban ezt az egyetlen meccset játszották le és a táblázat most a következő:

A) csoport:

1-2. CFR	1	1	—	—	1	0	2
1-2. Crisana	1	1	—	—	1	0	2
3-6. Univers.	—	—	—	—	—	—	—
3-6. Brasovia	—	—	—	—	—	—	—
3-6. Kinizsi	—	—	—	—	—	—	—
3-6. Tricolor	—	—	—	—	—	—	—
-7. AMTE	1	—	—	—	1	0	1
-8. Venus	1	—	—	—	1	0	1

Kelet-Európa vezető sportlapja megjelenik hetenként ötször.

Ára Romániában: hétfőn 8 lej, más napokon 5.— lej.

Másodosztályú bajnokság

A vasárnapi fordulón a másodosztályú bajnokságban a következő eredmények adódtak: Banatul—Astra 3:1 (1:1). Fortuna—Virtutea 2:1 (1:1). Victoria—Juventus 1:1 (0:0). Vulturul—Patria 8:0 (5:0). RAC—Crisana 4:1 (2:0). AVMSE—Frontiera 2:2 (0:0). Egyetértés—Titanus 6:5 (4:3).

A másodosztályú bajnokságban a vasárnapi forduló eredménye a következő:

1. Victoria	3	3	—	—	5	0	6
2. Egyetértés	3	3	—	—	16	5	6
3. Banatul	3	3	—	—	11	4	6
4. Vulturul	3	1	1	1	10	3	3
5. Juventus	3	1	1	1	6	2	3
6. Virtutea	3	1	1	1	4	3	3
7. Fortuna	3	1	1	1	2	3	3
8. AVMSE	3	—	3	—	4	4	3
9. RAC	3	1	—	2	4	7	2
10. Titanus	3	1	—	2	9	14	2
11. Crisana	3	1	—	2	4	11	2
12. Frontiera	3	—	1	2	4	10	1
13. Astra	2	—	—	2	1	4	—
14. Patria	2	—	—	2	0	10	—

Hatalmas meglepetésre a Juventus rávert a Ripensiaára

Juventus—Ripensia 3:1 (2:1).

A Temesvárott lejátszott mérkőzést hatalmas meglepetésre a Juventus nyerte meg. Az első gólt a 8-ik percben Lupu érte el, majd Major góljával már 2:0 az eredmény. A Ripensia gólját Dobay szerezte. Szünet után mindenki erőteljes Ripensia-ostromot vár, de ez elmarad, helyette a fővárosi csapat rohamoz és a támadásokat Lupu realizálja. A B) csoport egyetlen meccse után következőképpen áll a bajnokság.

B) CSOPORT

1 Un.-Tric	2	1	1	—	5	2	3
2 Juventus	1	1	—	—	3	1	2
3 Ripensia	2	1	—	—	6	3	2
4 Gloria	1	—	1	—	2	2	1
5-7 NAC	—	—	—	—	—	—	—
5-7 Roman.	—	—	—	—	—	—	—
5-7 Mures	—	—	—	—	—	—	—
8 Soimii	2	—	—	2	0	8	0

O RAC—Crisana 4:1 (2:0). A RAC gólokban ki nem fejezett nagy fölényben nyerte a mérkőzést. Góllövők: Friesenhan 2, Bauer, Daszhalovits, illetve Rosen 11-ből. Bíró: Kalmár, jó játékvezető volt.

Szenzációs Palesztinai társasutazások.

Első indulás október 7-én.

Társasutazás egyszerű programmal, kirándulásokkal. Részvételi ár Constanta—Haifa—Constanta hajót, a hajóton teljes ellátással, a 2 hetes szentföldi tartózkodás, összes szálló, kirándulási, étellemezzel borralaló költségeivel együtt III osztályon **14000 lej.**

Turisták, akik semmiféle teljesítményt nem vesznek igénybe azok a III oszt. hajójegyért Constanta—Haifa—Constanta közötti hajójegyért **4400 lejt** fizetnek.

Utlevélrövényesítés, pénzkiviteli engedély és palesztinai vízum megszerzését vállalatlunk intézi. Jelentkezések, információk, prospektusok elvételére:

Hamburg Amerika Linie R. T.

képviselőtől:

Künstler Utazási Irodában

Arad, Bul. Reg. Maria 24.

Két bajnokságot nyertek az aradi atléták

A Bucarestiben lezajlott atlétikai bajnokságokon Arad két atlétával képviseltette magát és mind a kettő bajnokságot nyert. **Fritz** a súlydobást, **Havaletz** a diszkoszvetést nyerte meg. Eredmények: Távugrás: Lupan TAC 689 cm. orsz. rekord, 100 m. Kovács SSUFF 10.8 mp., 200 m. Kovács 22.8 mp., 400 m. Nemes Crisana 52.8 mp. 400 m. gát Puhala Kinizsi 59.6 mp. Hármugrás Pána-joth MSE 12 m. 62 cm. Rudugrás: Csegezi Olimpia Brassó 340 cm. 800 m; Lapusan 2.01 p. 1500 m., Lapusan 4.14 p. 5000 és 10.000 m.; Manea Stadion Roman 4100 m. staféta Olimpia Brassó 45 mp. 4400 m. Crisana 4.13 p.

Súlydobás Fritz AAC 13.63 m. Diszkoszvetés Havaletz 42.83 m.

Gerelyvetés Schul: Olimpia Brassó 55:55 m.

Könnyen győzött a magyar csapat

Magyarország—Svájc 3:0 (1:0)

Budapestről jelentik: Európa Kupa mérkőzés. Bíró: Frankenstein, 25.000 néző. A magyar válogatott biztos győzelmet aratott Svájc ellen, mely a várakozáson alul szerepelt. A magyar csapat végig uralta a játékot, a rámenősen játszó svájciak ellen, akik testi erejüket nagyon erősen igénybe vették.

A magyarok kezdik a játékot és az 5. percben Avar védhetetlen lövése az első gólt jelenti, Magyarország tovább támad, de a svájci kapus pompásan véd. Szünet után mindiobban kidomborodik a magyar csapat technikai fölénye és a 14. percben Serényi révén már 2:0 az eredmény, ezután a svájciak nagyon belemenősen játszanak, stílusuk nagyon hasonlít az olaszok játékára, de a magyarokat ez sem zavarja és a 35. percben Avar ismét eredményes. A győztes csapat védelmében Háda nem volt sokat foglalkoztatva. A hátvédek közül Korányi volt a jobb. A fedezetsorban Sárosi és Lázár jeleskedtek, míg a csatársorban Avar volt, de Pusztai és Polgár is megelégtettek. A svájci csapatban a védelem dolgozott legtovább, a fedezetsorban Imhov volt jó, míg a csatárláncban a két Abeglen játéka dicsérhető meg.

Vidéki eredmények

A vidéki eredmények közül jelentőség tekintetében a NAC szenzációsába menő, hatalmas gólarányú győzelme emelkedik ki, a melyet a magyar I. profiligában jelentős szerepet betöltő III. ker. FC ellen ért el. Itt adjuk az eredményeket: **Nagyvárad: NAC—III. ker. FC 7:1 (2:0).** Brassó: Mures—Brasovia 2:0 (2:0). Gyulafehérvár: Mihai Viteazul és Unirea kombinált—Universitatea 1:1 (1:1). Zombolya: ZsSE—Ilsa 3:3 (3:1). Temesvár: TAC—Rapid 6:0 (2:0). TMTE—Electrica 3:0 (1:0). Hertha—Banatul 3:2 (2:0). Déva: Paringul—CFR—Corvinul 3:0 (3:0). Delta: UDR—DAC 8:0 (4:0). Kolozsvár: KMSC—Haggibbor 4:1 (2:0). CFR—KAC 2:0 (1:0). Marosvásárhely: MTE—Stop „11” 4:0 (2:0). Zilah: Unirea—Somos 4:2 (2:1). Szatmár: SzSE—Barkohba 1:1. Törekvés—Olimpia 1:1 (1:1). Nagykároly: Victoria—Soimii 2:0 (1:0). Nagyvárad: Szalontai Törekvés—Nagyvárad Kinizsi 3:2 (2:0). Makkabea—Egyetértés 1:0 (0:0).

O Ilyusági bajnokság ATE—Juventus 5:3. Soimii—Gloria-CFR 3:2. Olimpia—Unirea 3:1. Tricolor—Hakoah 2:1. AMTE—Fortuna 16:0. Egyetértés—Astra 4:0 (1:0).

Külföldi eredmények

A magyar atléták 47 és fél ponttal, 34 és fél pont ellenében legyőzték a lengyel atlétákat. A magyar ifjúsági válogatott Bécsben az osztrák ifjak ellen szerepeltek, győztek az osztrákok 8:0-ra. — Pozsony válogatott futballcsapata 2:0-ra verte Bécs második garnitúráját. — A magyar II. profiligában egy meccset játszottak le. Az SzNFC 3:0-ra verte a Váci Reménység csapatát.

Egyéb külföldi eredmények: Ausztria válogatottja Prágában 3:3 arányú döntetlen

eredményvel meccsel a cseh válogatottal. Bécs csapata Bécsben 4:0-ra verte a prágaiakat. Kikinda válogatottja ellen szerepelt Temesvár II. osztályu válogatott csapata és a temesváriak 2:0-ra verték a hazai együttest.

O Győzött a Szeged FC. Szeged, Szeged-Somogy 3:1 (2:1) Bajnoki mérkőzés. Pálincás kapus hibájából Kocsis a kaposváriaknak szerzi meg a vezetést a 4. percben, a 6. percben Bognár egyenlít, a 18. percben Rafai szabadrugását a kapus kiüti és Kalmár II. a labdát behelyezi a kapuba. Szünet után a 27. percben Kalmár beadását Bognár befejezte.

Hatvan millió lej behajthatatlan vámbüntetés az aradi pénzügyigazgatóság területén

Sokszázezer lejes monopoli-bírságokat vetettek ki

Többször beszámoltunk már arról, hogy különböző hatóságoktól vámbüntetési összegek és monopolibírságok behajtását kérik, de a súlyos pénzügyi viszonyok miatt az most ritkán sikerül. A pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya most készítette el a legutóbbi hónapokban összegyűlt behajthatatlan vámbüntetésekről és monopolibírságokról szóló kimutatását, amely szerint az aradi igazgatóság területén hatvan millió lej vámbüntetést és körülbelül két millió

lej vámbírságot kell leírni, mert az elítélteknél nincs lefedet a kirótt összegekre, vagy pedig ismeretlen helyre költöztek. A vámbírságoknál három-négy, sőt tízmillió lejes tételek is vannak, a monopolibüntetések között pedig 1 milliós, 145 ezer lejes, nyolcszázharmincezer lejes, 280 ezer lejes összeg is szerepel. Ez utóbbiak dohányelrejtésből származnak és számolták az elítéltek földbirtokos neve látható az elítéltek névjegyzékében, de rajtuk behajthatók a büntetési összegek.

Párbajozó hölgyek

Lovagias ügy keletkezett két nő között egy pesti rómi-szalóban

Budapestről jelentik: Édes történet játszódott le a napokban Budapesten. Az egyik belvárosi rómi-szalóban három társaságbeli urihölgy rómizett. Játék közben szóváltás keletkezett a két csinos játékos között, olyannyira, hogy csakhamar az egész szalón a felzúgott partnerek körül tolongott, miközben azok egymásra sértést-sértésre halmoztak. Egyikük — a temperamentumáról közismert lipótvárosi urileány — súlyos kijelentésre ragadtatta magát, mire a másik is felcsattant:

— Nem tűröm, hogy továbbra is sértéges! Ezt az ügyet majd másképp fogjuk elintézni!

Ezzel felkapta a cigarettatárcáját, a pudingját és a ruzsát és elrohant.

Az ottmaradt partnerek egy darabig tárgyalták még az esetet, de új vendégek jöttek, a team kiegészítette egymást és tovább játszottak. Egyszerre csak jelentették a szóváltás ottmaradt hősnőjének, hogy két hölgy várja odakint.

— Lovagias elégtételt jöttünk kérni — jelentették ki fagyosan a jólfésült hölgyek.

— Kérem, — mondotta a meglepett partner — ámbár nem szokás hölgyek között az ilyesmi, készségesen megnevezem megbízottaimat.

És ezzel az ügy a szokott uton megindult. Értesüléseink szerint a sértett lipótvárosi urileány már ki is bérelt egy vívótermet, ahol a párbaj le fog zajlani. Az első összeülések a segéd... izé... nők között meg is történt és amint hírlik, a felek szorgalmasan paukolnak. Az érdekes lovagias affér iránt Budapest társadalmi köreiből óriási érdeklődés nyilatkozik meg.

FILM KÖZLÖNY

Szeretem és örület

Sajtóbemutató a Corso-moziban.

Moszkva felé rohog az express az éjszakában... Egy kis állomáson ismeretlen szőke hölgy ugrik be az angol diplomata kocsjába és könyörög, hogy rejtse el, mert ha felfedezik, azonnal kivégzik. Az asszony — előkelő orosz család sarja, — értékes ékszereit mentl a forradalmi Oroszországból s a fiatal diplo-

mata, aki első pillantásra beleszeret a szomoruzemű, szőke asszonyba, megmenti őt és magával viszi — mint törvényes feleségét Angliába. Azonban egy sötét folt van az asszony multjában s ez a tragikus árnyék egy örült és gonosztévő zongoraművész személye, aki a szép Anita első és törvényes férje. Charles Pringle, az örült zongoraművész börtönéből megszökik, ahol első feleség, meggyilkolása miatt töltötte ki büntetését és... árnyéka rávetődik Anita boldogságára... Poe Edgar regényeire emlékeztető, hátronzongatóan izgalmas fináléban robban ki a cselekmény, amelynek minden jelenete érdekfeszítő. Új rendező, új szereplőgárda friss, lüktető tempót ad a cselekménynek: a szőke Violet Henning, a megnyerő külsejű Ralph Bellamy, aki Boris Karloff örökere pályázik és a szimpatikus Alexander Kirkland, valamennyien, mint izzigvíg művészek, debütálnak. W. C. Menzies rendezése ujszerű, összefogó átgondolása. Külön ki kell emelnünk a pompás kíséroműsört: az amerikai Fox-filmgyár pazar kiállítású revü keretében mutatja be sztárjait. Ezenkívül a legfrissebb Fox-journal szerepel a Corso-mozi új műsorán.

MEGJELENT!

Anyáknak

akinek legdrágább kincstik a gyermek egészsége nélkülözhetetlen

HÁZIORVOS

A betegségek felismerése és gyógyítása. —: Modern Kozmetika

Ez a mű megtanít minden betegségre

megtanít a betegségek

és a beteg

felismerésére,

gyógyítására

ápolására is.

Minden betegség leírásához étrendet is ad, úgy hogy a család egészségének megtartása és helyreállítása tekintetében ez az orvosi mű minden anya nélkülözhetetlen segédeszköze lesz.

A tekintélyes terjedelmű könyv ára 80.— lej.

Megrendelhető az

Aradi Közlöny

lőkiadóiban, valamint az összes bizományosunknál, árusítónknál és lapkihordóinknál.

Ha övszer — akkor legyen

„OLLA“

a világi...

Rovatvezető: MIHALIK GYULA.

Izgalmas osztrák-magyar bridge-mérkőzés

Háromnapos izgalmas bridsmérkőzés folyt le a Bécs mellett fekvő Koblenzen, a Schloss-Hotel nagytermében. Magyar részről részt vett a mérkőzésen a magyar országos bridgebajnokság három első győztes csapata. Az osztrákok ugyancsak a három legerősebb csapatukat küldték a versenybe. A két ország közötti mérkőzésre osztrák részről történt kihívás. Az osztrákok a londoni világmérkőzésen, amelyen a magyarok deviza-nehézségek miatt nem vettek részt, az első díjat nyerték. Mivel a favorit magyarok hiányoztak, Londonban nem dőlt el, melyik a világ legelső brids csapata és így az osztrák-magyar brids mérkőzés döntötte volna el, hogy melyik a világ legelső brids csapata, azonban ez nem vált lehetségessé, miután a nagy érdeklődéssel kísért brids-mérkőzés eldöntetlenül végződött. Pénteken, szombaton és vasárnap folyt le a nagy mérkőzés, melynek során jó ideig a magyarok vezettek, de végeredményben az osztrákok kitűnő csapatának sikerült a magyarok előnyét behozni.

A mérkőzés tulajdonképpen kihívásos volt és az osztrákok a három legjobb magyar csapatot hívták meg. Így tehát az országos bajnokság figyelembe vétele után, a következő három csapat nevezett be a mérkőzésre: Bridsklub, Leitner Ferenc kapitány vezetésével. Fészek és a harmadik a Kereskedelmi Bank brids-csapata volt. A két ország legjobb csapatának a mérkőzése három órától fél tízig tartott és leirhatatlan izgalom közepette folyt le. A revans tavasszal lesz Budapesten.

Mitra I. Sándor dipl. jegyző,

az Aradi kir. Törvényszék hitese fordítója és tolmácsa. Bdul. Regele Ferdinand 5. sz. (Az udvarban balra), ARAD-CANADI-BANK-palota

Hivatalos órák: d. e. 9-12., d. u. 3-6-ig.

HITELESIT és HITELESEN FORDIT romáura és magyarra okiratokat. Ugyiszintén fordít a következő nyelvekből is: francia, angol, német, magyar, csehslovák, lengyel, olasz, spanyol, orosz, latin. A fordítások pontosan és felelősség mellett eszközöltetnek. A mások által végzett fordításokat is hitelesít. Megjelenek a bíróságok előtt mint hitese tolmács.

CÉGEK RÉSZÉRE műszaki, szakmabeli levelezéseket és fordításokat eszközölök terminus-technikussal. tökéletes hitelességgel, ugyiszintén a levelek, felebbezések, szerződések, okiratok, törvények, diplomák s mindenféle bizonyítványok, kérvények, hirdetések és közlemények, irodalmi művek fordítását, illetve megszerkesztését vállalom, mindannyit teljes felelősséggel. Abszolút minimális árak, még a fordítások hitelesítésénél is. MÁSOLATOKAT és SOKSZOROSÍTÁSOKAT vállal. Okiratok, munkakirások, köz- és magánmunkálatok költségvetéselt és általános kivitelezési feltételeiknek másolását és fordítását vállalja bármely szakmából és iparágból a pontos műkifejezések használatával 2022

HIVATALOS ÓRÁK: d. e. 9-12
d. u. 3-6

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj gyáralapítások Aradon

Jelentékonnyen emelkedett a nagy gyárak termelése — Az aradi iparfelügyelőség jelentése a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak

Trimbitioni Tralan aradi iparfelügyelő, a kinek hatásköre Aradvárosra, Arad- és Hunyadmegyére terjed ki, évenként kétszer készít kimutatást a kereskedelmi és ipari miniszterium számára a körzetéhez tartozó gyárak működéséről. Legutóbbi félelvi jelentését ma fejezte be és már a napokban felterjeszti a miniszteriumhoz. Ez alkalomból az *Aradi Közlöny* munkatársa kérdést intézett az iparfelügyelőhöz, hogy a kerületében működő iparvállalatok milyen mértékben érzik a változott gazdasági viszonyokat és vajjon van-e kilátás új gyárak alapítására. Trimbitioni iparfelügyelő az alábbi érdekes kijelentéseket tette:

— Jelentésemben örömmel állapítom meg, hogy a kerületemben levő gyárak a folyó év első felében szép fejlődést értek el az 1932. év első felével összehasonlítva. *Általában itt husz százalékkal emelkedett a gyárak termelése, de Aradon vannak olyan gyárak is, a melyek 60—80—100 százalékkal nagyobb kvantumot állítottak elő, mint az előző év ugyanezen időszakában.*

— Az aradi, arad- és hunyadmegyei gyárak nyersanyag-ellátás szempontjából érzik-e a csaknem egy évvel ezelőtt bevezetett kontingensbehozatali rendszert? — kérdeztük.

— Megelégedéssel konstatalem — válaszolta az iparfelügyelő — *hogy a gyárak nyersanyagokkal eléggé el vannak látva.* Amikor a kontingentálás kezdődött, még nem volt üres a raktárak és mindjárt a legelső alkalommal négy-öt hónapra való nyersanyagot utalt ki számukra a kontingentáló-bizottság, tehát akkor jelentős készletek felett rendelkeztek.

— Árubeszerzési szövet létesítenek az aradi fűszerkereskedők. Az aradi fűszerkereskedők szindikátusa, Engel Gyula elnök vezetésével, vasárnap délelőtti választmányi ülést tartott. Az ülés nagyfontosságú határozatot hozott, amennyiben kimondotta, hogy árubeszerzési és elosztó szervezetet létesít tagjai számára, Kolozsváron négy hónappal ezelőtt állították fel az árubeszerzési és elosztási csoportot, amely igen jól bevált. Ennek az új intézménynek az a célja, hogy kikapcsolja a közvetítő kereskedelmet és a kiskereskedő közvetlenül a termelővel köti össze. Azt hiszik, hogy ilyen módon olcsóbbá tehetik az egyes árucikkek árát. Az aradi szindikátus „Összetartás” cím alatt kezdi majd meg működését, még pedig — az eredeti terv szerint — már egy hónapon belül. Az Összetartás szövetkezet a fűszerkereskedők számára szükséges árukat közvetlenül a gyárosoktól, illetőleg a termelőktől akarja beszerezni és elosztani. A választmányi gyűlésen különben 32 aradi és 61 megyei új tagot vettek fel. Az összes pécskai fűszerkereskedők beiratkoztak a tagok sorába. Az aradi fűszerkereskedők szindikátusának jelenleg 750 tagja van.

— Tömeges felebbezés az ipari épületek adója miatt. Mint ismeretes, az új pénzügyi törvények alapján az ipari épületekre is adót vetettek ki, a mely értéküknek öt százaléka. Az Ugirhoz beérkezett jelentések szerint számos pénzügyigazgatóságnál törvényellenesen állapították meg az ipari épületek adóját, mert az adóalapot nem az üzleti könyvek vagy az iparfelügyelők szakvéleménye, hanem a becslés alapján vetették ki. Emiatt az Ugir most tömegesen fellebbezte meg az adómegállapítást és azt reméli, hogy a pénzügyminiszterium elrendeli a kifogásolt adókivetések revízióját.

— A magyarországi kompenzációs exportkérések. Banca Nationalához kell benyújtani. Bucurestiből jelentik, hogy a román—magyar kompenzációs egyezmény alkalmazására a kereskedelmi miniszterium és a Jegybank már elkészítette utasításait, amelyek szerint az ezután Magyarországból jövő áruk csak cserealapon hozhatók be. Akik Magyarországra akarnak exportálni, kompenzációs kérvényeket a Nemzeti Bankhoz nyújtásuk be a már ismert kérvény-ürlapokon. A már előbb beadott kérvényeket a miniszterium hatálytalanította, tehát újabb kompenzációs kérést kell a Jegybankhoz benyújtani.

Még most is zavartalanul folytathatják üzemüket, ha azonban mostantól kezdve pontosan nem kapnák meg szükségletük kiutalását, akkor az év végén zavarok támadnának a gyári termelésben. Nálunk inkább csak a csekélynek látszó anyagok utánpótlásában volt némi késedelem, amely azonban mégis egyes gépek leállítását eredményezte. Például ha valamely gyárnak szüksége volt félkilogramm türe és ha annak behozatalához szükséges engedélyt késve kapta meg, akkor egyes gépek megálltak. Az ilyen speciális tük ugyanis beföldön nem szerezhetők be. Bucuresti-i magánközlemények szerint ezen a téren könnyítéseket vezet be a behozatali bizottság, mert azt tervezi, hogy az ilyen cikkek a szükséglet arányában százezer lej értékig engedélykérés nélkül be lehet hozni. Erről azonban hivatalosan még nem értesítettek.

Ezután megemlítettük, hogy Aradon már hosszabb idő óta nem történt új gyáralapítás, már pedig a nagy munkanélküliség szükségessé tenné új ipartelemek létesítését. Trimbitioni erre a következőket felelte:

— *Téves az a hiedelem, hogy Aradon a szakmunkások körében nagy volna a munkanélküliség. Határozottan állítom, hogy nem sok szakmunkás áll munka nélkül, de az intellektuelek, hivatalnokok és diplomások között jelentékeny munkanélküli van.* A gyárakban nagy számmal foglalkoztatják a nőket is és így sikerül a nélkülözéseket némileg csökkenteni. *Egyébként közölhetem, hogy a volt Bercsényi-uccában szerény keretek között új sapkagyár, a Radnai-úton pedig, a volt Gyöngyházipar helyén olaszországi tőkével alapított cérnagyár kezdi meg működését legközelebb.*

A fajelmélet alkalmazása miatt Németország elveszített egy ötmillió aranymárkás romániai megrendelést

Bucurestiből jelentik, hogy néhány nappal ezelőtt nagy feltűnést kelő értesítést küldött a legnagyobb romániai szövet- és posztógyár a németországi Farbenindustrie vegyészeti-gyárnak, amely hosszabb idő óta óriási üzleteket bonyolít le Romániában. A szóbanlevő posztógyár is állandó megrendelők közé tartozott és néhány hónappal ezelőtt öt millió aranymárka értékű festéket rendelt a gyárnál, de a szükséges szerződést az ötmillió márka (kétszáz millió lej) üzletre még nem kötötték meg. *Most kellett volna aláírni a horribilis megrendelésről szóló szerződést, de az aláírás előtt a romániai gyár közölte, hogy eláll a megrendeléstől.* Ezt a feltűnő elhatározását azzal indokolta, hogy Németországban erősödik a fajelmélet gyakorlati megoldása, amit a külföld nem helyeselhet, mert azzal sokezer családnak állandó rettegést okoznak.

— Eltűnt Lomási Erdőipari részvények. Egy erdélyi szaklapban olvassuk az alábbi hírt: A genfi Union des Usines et Exploitations Forestieres de Nasic még 1931. végén két Lomási részvényt pakettet vásárolt a Marosgyörgősi Faipari Rt.-től. A két pakett összesen 15.200 Lomási-részvényt tartalmazott. Ez év júniusában a két részvényt pakett eddig ki nem derített módon eltűnt a Nasic genfi székhelyéről. A két részvényt pakett eltűnése után a Nasic felszólította a Lomási Erdőipar Rt.-ot, hogy az eltűnt részvények után ne fizessen ki semmiféle tőkét, kamatot vagy osztalékot.

— Deviza- és valutaárfolyamok. Zürichi nyitás: Berlin 123.35, Amszterdam 208.30, New-York 3.45, London 16.29, Páris 20—21.5, Milánó 27.18, Prága 15.76, Belgrád 7, Bucuresti 3.08, Varsó 57.75, Bécs 72.60 (magánárfolyam 57.70). Az aradi magánforgalomban a dollár 124 lej, Napoleonarany 820 lej, aranydollár 210 lej, pengő kifizetés 25.5, effektív pengő 26.30 lej.

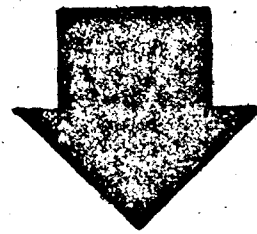
Urak! Ne hanyagolják el magukat!

Nincs elegendő szavunk annak az előítéletnek a visszautasítására, amely a nemi szervek, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben levő szervek betegségeit „titkosaknak” minősíti. Ennek az álszeméremnek átkos következményei egyaránt kiszámíthatatlanok úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség. A PAGEOL, a húgyantiszeptikumok legerősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csillapítja a prostata gyulladást.

A PAGEOL azonnali javulást idéz elő és egyaránt erőteljes valamint döntő kezelési mód szert képez.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

PAGEOL

— Az aradi Ipartestület vasárnap elhalasztotta közgyűlését, mert a tagok határozatképes számban nem jelentek meg. A közgyűlést az Iparos Otthonban vasárnap, a hó 24-én délelőtt 11 órakor, minden körülmények között megtartják.

— Uj adókönyveket kapnak az adófizetők. A pénzügyminiszterium 176.675. számú leiratával ma arról értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy a négy évvel ezelőtt kibocsájtott adókönyvecskék helyett, egészen új adókönyveket fog néhány nap múlva küldeni, amelyekbe az adókerületi főnökök kötelesek az összes adókat, valamint a törlesztéseket bevezetni. Ez alapon az adófizetők mindig teljesen tisztán látják, hogy mennyi adót és illetéket vetettek ki rájuk és hogy a törlesztések után mennyi hátralékuk maradt. Az adókönyveket darabonként öt lejért hozza forgalomba a Monitorul Oficial nyomdája. Az aradi pénzügyigazgatóságnak az új adókönyvecskéből fél millió lej bevétele lesz, mert Aradon és a vármegyében körülbelül 100 ezer adófizető van.

— Nagy élénkülés várható a világtőzsdén. Bucurestiből jelentik: Az egész pénzügyi világot közelről érintő nagyszabású francia tervről érkezett jelentés. Eszerint a francia pénzügyminiszterium azzal a tervvel foglalkozik, hogy újból engedélyezi a francia tőkének külföldre való kivitelét és megengedi a külföldi értékeknek a párisi tőzsdére való újabb bevezetését, mert a francia pénzügyi piacokon ez évben sem csökkent a tőkefelesleg. Mivel Franciaországban e felesleget nem bírják felhasználni, viszont más államokban tőkehiány van, a francia kormány megengedi, hogy megfelelő biztosítékok ellenében a francia nagytőkések külföldön is kihelyezhessék pénzüket. Legközelebb Bonnet pénzügyminiszter visszavonja az 1916-ban alkotott háborús törvényt, amely megtiltotta a francia tőkének külföldre való kivitelét. A napokban bizottságot alakítanak, amely a külföldi tőzsdéi értékeknek Franciaországba való bevezetését szabályozza. A fenti intézkedések kedvező hangulatot eredményeztek a világtőzsdén.

Személyautók új és használt állapotban alkalmi áron kaphatók A. Kálmán R.-T.-nál Aradon

KÖNYVEK

Az első Habsburg. Krúdy Gyulának a mohácsi vész korából írt érdekesítő és eleven regénye, az ő egyéni művészetének mély és érett alkotása. Franklin-kijadás, szép kiállítás, ára 72 lej, Lepagenál, Kolozsvár, vagy minden könyvkereskedésben.

Jaques Deval: A préda. Egy francia lány története, akit Közép-Amerika vad világába sodor sorsa s ki hiába vágyik vissza hazájába, a bűn, a pénz, a szerelem, a politika láthatatlan karja nem engedik. Egész vászonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs. Lepagenál, Kolozsvár.

Rádió műsor

— Romániát üdöszmüds. —

KEDD, SZEPTEMBER 19.

Bucuresti: 14: Könnyű lemezek. 18: Motói-zene. 19.15: Motói-zene. 20.20: Hangszerzene lemezek. 11.40: Tassian Serban dalestje. 21.40: Rádiózenekar. 21.15: Rádiózenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Történetek az orosz síkságról. 2. Hamisított műalkotások. Közben: Columbia gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Walter Margit énekel. 2.30: Allástalan Zenészek Szimfonikus. Zene. 5: B. Czeke Vilma mesé. 6: Az őserdő tréfái. 6.30: Kurina Simi és cigányzenekara. 7.30: Francia nyelvoktatás. 8: Budapesti Hangverseny Zene. 9.30: A legenda nő. 10: A rádió kis színháza. 11: Magyar trió. 11.50: Hetényi-Heidberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. — Bécs. 12.30: Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 16.30: Operettlemez. 18.05: Harmónia kamarazene. 21.30: A filharmonikusok Strauss Richárd estje. 22.05: Könnyű és tánczene. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 12.20: Rádiózenekar. 13.35: Gramofon. 17: Sztankovics énekes dalestje. 20.30: Gramofon. 21: Reisser zeneszerző művei. 21.30: Zongoraverseny. 23.15: Tánclemez. — Berlin. 17: Mai dalok. 18.40: Mozart C-dur

szonáta. 21.05: Wagner est. 22: Rádiórevü. 23: Tánczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 14.30: Gramofon. 15.50: Gramofon. 20.10: Knittl Z. áriaestje. 20.40: Gramofon. — Leipzig. 12: Gramofon. 16: Steffen mezzoszoprán és Drosihn bariton bemutatkozása. 17: Szórakoztató zene Drezdából. 21: A drezdai szölisták együttese. — Mor. Ostrava. 12: Fuvós paraszzenekar. 20.10: Rádióegybeállítás versekről és dalokról. — Prága. 11.45: Gramofon. 13.10: Gramofon. 15.50: Szalonzenekar. 21.50: Rádiózenekar. 23.15—24: Gramofon. — Róma. 18.15: Rádiózenekar. 21.15: Kivánsághangverseny, reklám. 21.45: Caryll és Monckton: A toreador, háromfelv. operett. — Svájc. Aleman adó. 18: Kis rádiózenekar. 18.30: Könnyű gramofon. 21: Wagner: A bolygó hollandi. — Varsó. 17: Népszerű zene. 18.15: Szoprán- és hegedű szó. 20.05: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 23: Kávéházi tánczene.

SZERDA, SZEPTEMBER 20.

Bukarest. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Szórakoztató lemezek. 21: Mendelssohn L. hangverseny. 21.45: Stein zongoraművész játéka. 22.15: Papazoglu cselelművész játéka. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Columbia gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben: Columbia gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Mándits szalonzenekar. 2.30: Polydor—Brunswick gramofonlemez. 4.30: A rádió diákfőnöke. „Aranyfűz”. 5: A háztartásról. 6: „Ami az irodalomtörténetből kimaradt”. Dr. Alszevgy Zolt előadása. 6.30: Tibor Zoltán énekel, zongorán kíséri Polgár T. 7: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura. 7.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 8.45: Beszélgetésünk. Vándor Kálmán csevegése. 9.15: Mocsányi László és Lakos Tibor előadása. 9.45: A rádió külügyi negyedőre. 10: Lányi Viktor és Kelen Hugó szerzeményei. Előadja: Basilides Mária, Rösler Endre és Kelemen H. Rózi. 11.15: Bodrics Béla és cigányzenekara a Pátria kávéházából. 12: Dr. Mohácsi Jenő németnyelvű előadása: „Die Tragödie des Menschen”. (Madách: „Az ember tragédiája.”) 12.20: Bachmann Jazz. — Bécs. 12.30: Alpeli táncok és dalok gramofonon. 13: Rádiózenekar. 16.45: Dallamelek. 18.05: Röhring Arnold zeneszerző művei. 20: A bécsi szimfonikusok előadása Paumgart-

ner vezénytelével. 23: Gramofon. — Belgrad. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 13.35: Rádiózenekar. 17: Gramofon. 20: Rádiózenekar. 23.30: Cigányzene a Dva Jelena vendéglőből. — Berlin. 17.30: Katonazene. 18.45: Bach: E-dur partita hegedűre. 22: Népdalok. 23: Tánczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: A 32. gy. ezr. zenekara. 14.50: Gramofon. 16.50—16.55-ig: Gramofon. — Leipzig. 12: Gramofon. 13: Különböző nemzetek táncai. Majd szórakoztató zeneművek. 19.20: Férfitár. 22: Északi zene. 23.03: Szerenádok gramofonon. — Milano. 18.10: Énekverseny. 20.20: Gramofon. 21.30: Háromfelv. vigjáték. Utána ve gyes zene. — Párga. 11.10: A 35. gy. ezr. zenekara Pilsenből. 12: Gramofon. 13.05: A 18. gy. ezr. zenekarának hangversenye a pilseni hangversenyteremből. 15.50: Déutáni zene. 17.50: A pilseni postások fuvószenekara. 22.45: Szőljsták hangverseny Pilsenből. 23.15: A vídám Pilsen. — Svájc. Aleman adó. 18.30: Gramofon. 19: Kamarazene gramofonon. 20.10: Gramofon. 21: Ravel: Zongoraverseny.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Carlton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar fűcsarnokában levő nagy újságbűdében.

NYILTTÉ.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Burger Aladár Arad, Str. Eminescu 7. szám alatt levő üzletét átvettem. Fentnevezett hitelezői 3 napon belül annál is inkább nálam jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezést figyelembe nem veszek. 3516

Haas Anton.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

ROMANUL TUDÓ tanítónő házitánítónőnek, vagy nevelőnőnek ajánkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 8507

PERFEKT románul, angolul levelező fiatal gépíró állandó irodai alkalmazást vállal. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 3511

ÜGYÉS masamód leányok felvétetnek. Deutsch Josef, Str. Bratianu 11. 3516

LAKÁS.

EGYSZOBÁS, konyha lakás fűtővel kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Három szoba,

elő- és fürdőszobás lakás október elsejére kiadó. Str. Muciu Sceavola 6. (volt Hajó-uca). 3508

Két ucai

FÜRDŐSZOBÁS LAKÁS mellékkelhelyiségekkel október 1-re kiadó Str. Oltuz (Illés-uca) 111 3491

Kiadó I-ső emeleti négy szobás modern lakás. V. Salacz-u. 9. sz. Bővebbet a házmeztérnél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ADÓBONOKAT megvételre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3518

Az ősz már nem hoz Hozzpodár- hoz küldöm át-gondot, régi ruháimat festeni, vegyileg tisztítani, Strada V. Stroescu 13. (volt Teleky-uca.)

Nikkelezés, aranyozás, esztétizés, fémcsiszolás, finom homok mattolás 3821 **„TECHNICA”** Remlein et Co. Ep. Radu 19.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

Tiszta vadász-fajkutya, Spring-Spaniel fehér-fekete, alacsonytermetű, hosszúfültű, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3442

ELADOK JUTANYOSAN jókarban levő női ruhák, kabátok és háztartási cikkek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3209

AJÁNLOK antik zenélő órákat, perzsabundát, férfikabátok, antik szalon vitrin, 12-es ezüst evőeszköz, ebédli butor, zongorák, tükrök szalonok. Schöherl ágyszett, villanylámpák. Biedermaier szekrények, nyest bea. plüsch asztalterítők, perzsaszőnyegek, faragott garmitúrákat stb. SALGONÉ bizom. üzl. Arad, Str. Horla 1 (Széchenyi-u.) Neuman-pal

KERESEK silskin csikó és perzsabundákat, férfi és női kabátokat, feurális porcellánokat, ezüst tárgyakat, 6 és 12-es ezüst evőeszközöket, gyári ebédli és futószőnyeget, perzsa - szőnyeget, szobaberendezéseket, varrógépeket, vitrineket, stb. SALGONÉ bizom. üzl. Arad, Str. Horla 1. (Széchenyi-u.) Neuman-pal

ALKALMI BUTOR VASARLAS: Ebédli 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3560 lejtől, fehér konyhabutor 1800, garnitúrák, ebédli plusz divány, szalon, Singer varrógépek, matracok, rugany betétek, esillárok, kaszszak, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, pathetfonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. Ezüstöt, aranyat, briliánst, szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, pianót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13, Dácia kávéház mellett.

CASSA 2 és 3-as nagyon olcsón eladó. COMISSIO. Dácia kávéház mellett. KÉSZPÉNZÉRT MEGVESSZÜK minden eladó dolgait „COMISSIO”. Dácia-kávéház mellett

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG és száraz nagy pince v. Boros Béni-teren október 1-re kiadó Cim Gammer, T. Vladimirescu 10. (Dobó-uca.) 3476

TELJÉSEN felszerelt fényképezési műterem azonnal bérebeadó. Lapusa, Arad-Sérga. 3510

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-ter sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi közlöny kiadóhivatalában.

Előshelyi bekebelzésre 3517

30.000 Lej privátkölcsönt

folyósított Kiss Lajos „Uranul” ingatlanforgalmi irodája, városházával szemben, Bulv. Reg. Ferdinand 1. szám. I. em.

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben